



SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Wspólne posiedzenie
Komisji Rodziny,
Polityki Senioralnej i Społecznej (34.),
Komisji Ustawodawczej (76.),
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji (63.)
oraz Komisji Budżetu
i Finansów Publicznych (36.)
w dniu 28 czerwca 2016 r.

IX kadencja

Porządek obrad:

1. Pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (cd.) (druk senacki nr 59).

(Początek posiedzenia o godzinie 13 minut 04)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Komisji Ustawodawczej Stanisław Gogacz)

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Dzień dobry państwu.

Otwieram posiedzenie 4 połączonych komisji.

Poprowadzę je razem z przewodniczącymi, którzy tu ze mną zasiadają: z panem przewodniczącym Seweryńskim z komisji praw człowieka, z panem wiceprzewodniczącym Janem Rulewskim, też z komisji praw człowieka, z panią senator z komisji rodziny i z panem senatorem z komisji finansów.

Przedmiotem obrad naszych połączonych komisji jest projekt ustawy o zmianie ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych. Jest to ciąg dalszy naszych obrad, bo komisje zebrały się już w tej sprawie 15 czerwca bieżącego roku...

(*Głos z sali: ...i 8 marca.*)

...a jeszcze wcześniej 8 marca. Ta problematyka została zawarta w druku nr 59, tak że to ten właśnie dokument jest przedmiotem naszych obrad. Przedstawicielem wnioskodawców jest senator Jan Rulewski, a legislatorem – Szymon Giderewicz.

Proszę państwa, mam prośbę, żebyśmy już odeszli od tych kwestii aksjologicznych. Wszyscy zgadzamy się co do tego, że należy tę nowelizację przeprowadzić, tak więc proszę już nie prowadzić dyskusji ani się wzajemnie uświadamiać, tylko skupić się na tych poprawkach, które nam państwo przekazaliście, oczywiście na czele z panem ministrem, którego zaraz powitam. Chodzi po prostu o to, żebyśmy analizując poprawki, wypowiadali się tylko w sprawie poprawek. Był czas na złożenie tych poprawek i zostały one złożone przez pana ministra Jana Kasprzyka, pana przewodniczącego Jana Rulewskiego i panią senator Sztark, która chciałaby... Za moment poproszę panią o zabranie głosu, bo rozumiem, że ze względów formalnych chciałaby pani jeszcze odnieść się do tych poprawek. Tak więc bardzo bym prosił o to, żeby skupić się na dyskusji nad tymi poprawkami, tym bardziej że te poprawki dotyczą tej bardzo ważnej problematyki, która została objęta przedmiotowym projektem ustawy.

Ale zanim jeszcze przystąpimy do omawiania poprawek, chciałbym przywitać naszych gości. Bardzo się cieszę, że znaleźliście państwo czas i że chcecie razem z nami brać udział w pracach legislacyjnych nad tak ważną problematyką, jak ustawa dotycząca działaczy opozycji antykomunistycznej. Chcę powitać przede wszystkim przedstawicieli

rządu: pana Marcina Zielenieckiego, podsekretarza stanu – witam serdecznie – pana Wojciecha Kuraszyka z ministerstwa rodziny, w tym momencie naczelnika wydziału, i panią Bożenę Bator, głównego specjalistę w Departamencie Ubezpieczeń Społecznych. Oczywiście witam także pana ministra Jana Kasprzyka, o którym już mówiłem. Witam panią Annę Klimaszewską, starszego specjalistę z ministerstwa rodziny, i pana Kamila Tokarza z ZUS. Witam serdecznie pana Macieja Łuczaka z IPN, doradcę prezesa, Krzysztofa Wojciechowskiego z urzędu do spraw kombatantów, Tomasza Lisa, dyrektora biura w urzędzie do spraw kombatantów, oraz pana Jacka Polańczyka z urzędu do spraw kombatantów. Witam panią Monikę Kalinowską, również z urzędu do spraw kombatantów, Janusza Olewińskiego, przewodniczącego Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Internowanych i Represjonowanych, oraz Grażynę Olewińską, też z tego stowarzyszenia. Witam pana Jana Smolińskiego, również z Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Internowanych i Represjonowanych, witam panią Alinę Cybulę-Borowińską, prezes Stowarzyszenia Kobiet Internowanych, Więzionych, Represjonowanych w Stanie Wojennym Regionu Mazowsze, oraz panią Halinę Kamać, również z tego stowarzyszenia kobiet internowanych, którego nazwę przed chwilą przytoczyłem. Jeszcze z tegoż stowarzyszenia... A nie, pani Hanna Jakóbowska – witam serdecznie – jest ze Stowarzyszenia Polskiej Partii Niepodległościowej Członków i Współpracowników. Witam panią Barbarę Kądziałę, również z tego stowarzyszenia, pana Andrzeja Sobieraja, prezesa zarządu kolejnego stowarzyszenia osób represjonowanych; pana Wiesława Mizerskiego z tego samego stowarzyszenia osób internowanych w stanie wojennym, Stanisława Korolkiewicza z Klubu Więzionych, Internowanych, Represjonowanych w Białymstoku, pana Józefa Nowaka, również z Klubu Więzionych, Internowanych, Represjonowanych w Białymstoku, i panią Irenę Chamielec ze Stowarzyszenia Polaków Poszkodowanych przez III Rzeszę. Witam pana Bogdana Latosińskiego, posła na Sejm RP, witam mecenasa Szymona Giderewicza, naszego legislatora, a także Katarzynę Majewską, eksperta do spraw legislacji, i senatora Jana Żaryna – bardzo serdecznie witamy pana senatora. Witam też Krzysztofa Buczyńskiego z Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa. Proszę państwa, mam nadzieję, że wszystkich przywitałem. Jeżeli są osoby, których nie wymieniłem, to oczywiście witam je serdecznie. Witam państwa senatorów.

I może na początek poproszę panią senator Sztark, ażeby wypowiedziała się co do swoich poprawek.

Senator Grażyna Sztafk:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Chciałabym wycofać swoje poprawki, albowiem – tak jak mówiłam wcześniej, na poprzednim posiedzeniu – byłam tylko ich dysponentem. Pan senator Rulewski upoważnił mnie do złożenia swoich poprawek, a ponieważ nastąpiła modyfikacja, wycofuję te swoje poprawki, przychylając się do poprawek, które zostały uzgodnione przez pana Jana Rulewskiego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Teraz zostały nam poprawki 2 osób: pana przewodniczącego Jana Rulewskiego i pana ministra Kasprzyka. I tak prawdę mówiąc...

Który z panów chce zacząć? Pan senator? Bardzo proszę, Panie Przewodniczący. Tak będzie najlepiej, tym bardziej że pani senator wycofała te swoje poprawki na rzecz pańskich. Bardzo proszę.

Senator Jan Rulewski:

Rozumiem, że tak jak powiedział pan marszałek, ta ustawa, wniesiona przez grupę senatorów, jest wszystkim dobrze znana. A teraz będę referował autopoprawki do tej ustawy, autopoprawki wynikłe z dalszych pogłębionych dyskusji, które miały miejsce w okresie między wniesieniem projektu ustawy a kolejnymi posiedzeniami komisji. Wynikają one również z uwag organizacji pozarządowych, tak że pan marszałek słusznie sygnalizuje aktywność pana ministra, który wystąpi po mnie. Chcę od razu dodać, że widoczna jest daleko idąca zbieżność poprawek Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych i zawartych tutaj autopoprawek.

(Przewodniczący Stanisław Gogacz: Rozumiem, że pan przewodniczący, mówiąc o panu marszałku, ma na myśli przewodniczącego prowadzącego obrady.)

Tak jest, tak jest. No tak, to nie to samo. (*Wesołość na sali*)

Zacznę od tego, że w ogóle tych autopoprawek jest 9.

Pierwsza jest redakcyjna, bo mówi o działaniach jawnych i niejawnych milicji i wojska, czyli organów, które odpowiadały za represje.

Druga jest konsekwencją tego, że w projekcie ustawy, w tej naszej inicjatywie senackiej, wprowadza się świadczenie w wysokości połowy najniższej emerytury. I ta druga autopoprawka zakłada, że to też będzie waloryzowane wraz z najniższą emeryturą. To świadczenie będzie automatycznie waloryzowane w momencie, gdy podjęte zostaną działania na rzecz waloryzacji emerytur. Już tak na marginesie powiem państwu, że jeśli się zdarzyło – a w ostatnich 2–3 latach się zdarzało – że najniższa emerytura... Innych emerytur też to dotyczy, ale tych najniższych szczególnie. Jeżeli zwiększy się jej wartość za sprawą dodatków do emerytury, to ten mechanizm powinien działać również w zakresie tych właśnie świadczeń.

Ta trzecia autopoprawka jest szczególnie zgodna z propozycjami Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, ale też z propozycjami innych orga-

nizacji. Otóż osobom, które nabyły prawo do emerytury lub stałej renty, świadczenie przyznaje się bezterminowo. Oczywiście, to wymaga rozróżnienia: jeśli renta jest bezterminowa, to świadczenie będzie wypłacane bezterminowo, a jeśli renta jest okresowa, to będzie ono przyznane na czas określony w orzeczeniu.

Następna sprawa. Wychodząc naprzeciw potrzebie zrównania tej ustawy z ustawą kombatancką, proponujemy dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 10 dni. Tak samo jest w ustawie kombatanckiej. No, nie oznacza to, że wszyscy to uprawnienie zyskają. Jeśli chodzi o tych, którzy mają więcej niż 26 dni urlopu – a są takie grupy – to niestety oczywiste jest, że nie mogą mieć oni dodatkowych korzyści.

Dalej wychodzimy też naprzeciw oczekiwaniom dotyczącym tej nierozwiązanej, a często podnoszonej sprawy, jaką jest sytuacja tych działaczy, którzy nie mają żadnych środków do życia, wobec czego takie czy inne świadczenie, które by ewentualnie otrzymywali, i tak nie starczałoby na zaspokojenie ich potrzeb bytowych. Jeżeli nie mają oni innych źródeł dochodu, to przyznaje się im, w drodze wyjątku, emeryturę lub rentę, którą będzie wypłacał FUS. Do tej emerytury, tak jak do innych uprawnień, będzie przysługiwał oczywiście dodatek pielęgnacyjny. Zwracam uwagę, że dodatek pielęgnacyjny w przypadku innych emerytów przyznawany jest ze względu na wiek, w tym zaś przypadku będzie on przyznawany już w momencie, gdy dana osoba dostanie emeryturę, co oznacza, że nie będzie trzeba spełniać warunku wiekowego.

Idźmy dalej. No, oczywiście w razie śmierci przysługuje zasiłek pogrzebowy.

Poprawka nr 7 wychodzi naprzeciw ewentualnym problemom związanym z porównywaniem świadczeń. Mówimy tutaj, że jeśli chodzi o osoby represjonowane, to w jakimś stopniu ich świadczenia powinny zostać dopasowane do ustawy kombatanckiej, ale można też spotkać się z głosami odwrotnymi, bo jest i przeciwna opinia, która mówi, że z powodu tych świadczeń, które wprowadzamy, kombatanci poczują się dotknięci, dlatego że będą otrzymywali niższe świadczenia. Jak wiadomo, obecnie dodatek kombatancki wynosi 140 zł. Gdybyśmy przyjęli tutaj świadczenie w wysokości połowy najniższej emerytury, różnica wynosiłaby 39 zł 51 gr, wobec czego jest taka propozycja, aby 1 stycznia, a więc już w nowym roku budżetowym, wyrównać te świadczenia, tak żeby były one takie same zarówno dla osób prześladowanych, jak i dla kombatantów. Jesteśmy też zgodni co do tego, że... No, jeśli chodzi o świadczenia, które będą przyznawane, to jest oczywiste, że zostaną one zmienione, ale co do tych, które już zostały przyznane, to Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych dokona ich automatycznego przeliczenia. Oczywiście wymagana jest zgoda osoby uprawnionej, ale nie będzie potrzeby składania dodatkowych wniosków.

I jest jeszcze poprawka nr 8, w przypadku której jest między nami różnica zdań. Obecnie przyjęte jest, że rada konsultacyjna powoływana jest przez zarząd województwa i liczy 5–9 członków wybranych spośród osób odznaczonych Krzyżem Wolności i Solidarności lub innym orderem. Autopoprawka zmierza do zachowania tego

stanu rzeczy, przy czym uwzględnia stanowisko organizacji, że może się zdarzyć, że osoba, która otrzymała inne wysokie państwowe odznaczenie, nawet związane z walką o niepodległość... No, w przypadku tych osób nie prowadzona była tego rodzaju lustracja jak w stosunku do osób odznaczonych Krzyżem Wolności i Solidarności, wobec tego twórcy tej ustawy, tego przedłożenia senackiego, poprzestają na Krzyżu Wolności i Solidarności. Rozumiem, że pan minister sam będzie bronił swoich racji, więc nie zamierzam zabierać za niego głosu. Jest tu jednak różnica zdań.

No ale ze względu na to, że dotychczas powołane rady mogły się składać zarówno z osób, które były odznaczone Krzyżem Wolności i Solidarności, jak i z osób odznaczonych innymi orderami z tytułu walki o niepodległość – albo też z takich osób, które miały i jedno, i drugie odznaczenie – jako ustawodawcy proponujemy tutaj w formie autopoprawki, żeby jednak zachować powołane już rady, niezależnie od tych uwag, które zgłosiłem. Rozumiemy to tak, że selekcja w terenie – w końcu sam byłem tego świadkiem – zapobiegnie takim wyjątkowym sytuacjom, o których mówiłem poprzednio.

Panie Przewodniczący, Wysokie Komisje, to już wszystkie autopoprawki do ustawy, którą dobrze państwo znacie.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Dziękuję bardzo.

Proszę, teraz pan minister. W związku z tym, że pan, Panie Ministrze, również przedstawił pakiet poprawek, proszę, żeby z jednej strony, co oczywiste, omówił pan swoje poprawki – a jeśli te pana poprawki są kompatybilne, zgodne z poprawkami pana senatora, pana przewodniczącego Rulewskiego, to prosiłbym, żeby pan o tym powiedział – a z drugiej strony odniósł się do tych poprawek pana senatora, których treść nie pokrywa się z pana poprawkami. Proszę o ocenę. Czy pan je ocenia pozytywnie? Czy pana zdaniem one wpisują się w wizję tej ustawy, której projekt dzisiaj rozpatrujemy, w wizję tej inicjatywy ustawodawczej?

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk:

Bardzo serdecznie dziękuję.

Panie Przewodniczący! Panie i Panowie Senatorowie! Szanowni Państwo!

Poprawki, które poprzednio przedstawiliśmy w formie raczej opisowej, teraz już uszczegółowione, odnoszą się do następującej materii.

Pierwsza poprawka dotyczy tytułu ustawy. Proponujemy, z uwagi na zaproponowane dalej rozwiązania, aby otrzymał on brzmienie: ustawa o zmianie ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych, ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawy o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych prze-

jazdów środkami publicznego transportu zbiorowego. Skąd taka nazwa? Stąd, że jak państwo za chwilę usłyszą – zresztą mają to państwo w materiałach – w paru poprawkach proponujemy zapisy, które zmieniają ustawy przywołane przed chwilą.

Jeśli chodzi o poprawkę nr 2, również odnoszącą się do druku nr 59, to stoimy na stanowisku – stąd propozycja skreślenia zmiany pierwszej w art. 1 – że tak jak już mówiłem poprzednio... Na tym etapie uważamy, że wdowy i wdowcy po działaczach opozycji antykomunistycznej niekoniecznie powinni być objęci świadczeniem pieniężnym, nawet w wysokości 50% tego świadczenia. Powody podałem poprzednio, ale powtórzę je raz jeszcze. To wszystko jest wprost przeniesione z ustawy kombatanckiej, w wyniku której połowa środków, jakie mogłyby być przeznaczone na pomoc kombatantom, osobom bezpośrednio zaangażowanym w walkę, przeznaczana jest na wdowy i wdowców. Powód drugi jest taki, że często zdarza się... No, nie zawsze wdowa czy wdowiec to osoba godna otrzymywania tego świadczenia. Różne były sytuacje. Przypomnijmy sobie choćby sprawę Pawła Jasienicy. Są też przypadki, w których trudno określić, do której wdowy miałyby się to odnosić: czy do tej z okresu represji i internowania, czy do obecnej małżonki. A przecież, jak wiemy, życie często przynosiło zmiany. To jest pierwsza istotna propozycja.

I w tejże poprawce proponujemy taki zapis, aby osobie uprawnionej, która osiągnęła wiek emerytalny, świadczenie pieniężne przyznawane było bezterminowo. Tu jest pewna rozbieżność z propozycją pana senatora Rulewskiego – może nie co do intencji, ale co do zapisu – ponieważ pan senator był łaskaw zaproponować sformułowanie „która nabyła prawo do emerytury lub stałej renty”, podczas gdy nie każdy nabył prawo do emerytury lub stałej renty. Stąd nasza propozycja, aby wprowadzić zapis, w którym mowa o osiągnięciu wieku emerytalnego, i nie precyzować, jaki jest to wiek, ponieważ różne kategorie osób otrzymują emeryturę w różnym wieku. Nasza propozycja jest, myślę, bardziej pojemna.

Kolejna propozycja wynika z konsultacji z działaczami opozycji antykomunistycznej. Mianowicie o ile uważamy, że należy zachować formułę, iż działaczem opozycji antykomunistycznej jest osoba, która działała w okresie od 1 stycznia 1956 r. do 4 czerwca 1989 r., o tyle myślimy, iż – i stąd taka propozycja zmiany – osobą represjonowaną z powodów politycznych jest osoba, która była poddana represjom od dnia 1 stycznia 1956 r. do dnia 31 lipca 1990 r., czyli do końca istnienia Służby Bezpieczeństwa. No, jeśli chodzi o jakieś działania w okresie od 4 czerwca 1989 r. do 31 lipca 1990 r., to trudno uznać je za działalność antykomunistyczną, niemniej jednak represje w tym czasie, o czym państwo obecni na sali mogą zaświadczyć, istniały. W ślad za tym wydłużeniu uległby okres wykluczający możliwość otrzymania statusu działacza, a zatem zmieniłby się zapis, iż tego statusu nie może otrzymać osoba, która była pracownikiem, funkcjonariuszem lub żołnierzem organów bezpieczeństwa państwa, chyba że przedłoży dowody, że – teraz jest zapis „przed dniem 4 czerwca 1989 r.”, a my proponujemy datę 31 lipca 1990 r. – bez wiedzy przełożonych czynnie wspierała osoby lub organizacje działające na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości.

Proponujemy także doprecyzowanie, na co w szczególności może być przyznawana pomoc pieniężna, zarówno ta jednorazowa, jak i okresowa, o którą też wnosimy. Prosimy, aby państwo łaskawie włączyli tę propozycję do nowelizacji ustawy. Na razie, tak jak wspominałem, pomoc pieniężna może być przyznawana raz w roku, a chcemy, aby mogła być przyznawana również okresowo, tak żeby osobę w szczególnej sytuacji można było objąć przynajmniej 6-miesięcznym wsparciem finansowym.

Kolejna poprawka dotyczy uprzednio referowanej przeze mnie kwestii przejazdów w komunikacji krajowej środkami publicznego transportu zbiorowego. Jest to przepis przejęty wprost z ustawy kombatanckiej, a zatem osobie uprawnionej przysługiwałaby ulga w wysokości 51% na przejazdy w komunikacji krajowej środkami publicznego transportu zbiorowego. Przepis, który mają państwo w materiałach, jest przejęty wprost z ustawy kombatanckiej i zrównuje działaczy opozycji antykomunistycznej z kombatanami i weteranami walk z okresu do 1956 r.

Kolejna propozycja dotyczy kwestii naliczania wieku emerytalnego w stosunku do okresu przebywania w więzieniu lub w miejscach odosobnienia, internowania. Mianowicie wnosimy – zgodnie z ustaleniami, jakie zapadły w czasie konsultacji z działaczami opozycji antykomunistycznej – aby ten okres uwzględniać w wymiarze podwójnym przy ustalaniu prawa do emerytury lub renty na zasadach określonych w przepisach ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. To też jest przeniesione wprost z ustawy o kombatanach.

Droży Państwo, proponujemy również wprowadzenie zapisu, iż szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych w szczególnie uzasadnionych przypadkach może wystąpić, za pisemną zgodą osoby uprawnionej, do prezesa Rady Ministrów z wnioskiem o przyznanie osobie uprawnionej tej tzw. renty specjalnej. W tej chwili jest tak, że w tej sprawie muszą występować sami zainteresowani. Jak państwo wiedzą, w praktyce jest tak, że zainteresowany czuje się niezwykle niezręcznie, występując do prezesa Rady Ministrów o przyznanie renty specjalnej. Myślę, że taki zapis byłby pewnym ułatwieniem i umożliwiłby uniknięcie tej kłopotliwej sytuacji przez będących w trudnej sytuacji finansowej dawnych działaczy opozycji antykomunistycznej.

Kolejna poprawka, też zaproponowana wprost przez działaczy opozycji antykomunistycznej, dotyczy kwestii związanych z powinnościami samorządów. Dotychczasowy zapis mówi, iż samorząd terytorialny może udzielać pomocy osobom uprawnionym w zakresie udogodnień komunikacyjnych, świadczeń mieszkaniowych, kulturalnych, zdrowotnych i oświatowych, a my proponujemy taką zmianę tego zapisu: samorząd terytorialny udziela pomocy osobom uprawnionym.

Kolejna kwestia to powołanie ogólnopolskiej rady na wzór rady kombatanckiej działającej przy szefie Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, która byłaby organem doradczym i opiniującym, funkcjonującym na poziomie krajowym, ogólnopolskim. Te zapisy też są przeniesione wprost z ustawy kombatanckiej, tylko że tutaj odnoszą się do działaczy opozycji antykomunistycznej.

Jeśli chodzi o rady wojewódzkie, to tu jest rozbieżność, jak już pan senator Rulewski był łaskaw zauważyć. My uważamy, iż wojewódzkie rady konsultacyjne powinny być umocowane przy wojewodach, tak aby całość spraw związanych z działaczami opozycji antykomunistycznej była w rękach administracji rządowej. Powiem tak: z tego, co słyszę, niebawem w Sejmie pojawi się poselski projekt nowelizacji ustawy kombatanckiej, która spowoduje, że rady kombatanckie działające przy marszałkach województw, przy zarządach województw, też zostaną przeniesione do wojewodów, tak więc jest to pewna logiczna konsekwencja. My proponujemy, w odróżnieniu od pana senatora Rulewskiego, aby członkami tych rad zostawały osoby... W propozycji pana senatora jest sformułowanie „posiadające Krzyż Wolności i Solidarności”. W naszym przekonaniu trafniejsze byłoby określenie „osoby, które mają potwierdzony status działacza opozycji antykomunistycznej”. Przypomnę, że ten status w przypadku osób posiadających Krzyż Wolności i Solidarności jest nadawany niejako z automatu, w związku z tym te osoby przeszły już procedurę w Instytucie Pamięci Narodowej. Zasadnicza rozbieżność jest jednak taka, że my uważamy, iż te rady powinny działać przy wojewodach, a nie przy marszałkach.

Kolejna propozycja też jest próbą spełnienia postulatów środowiska opozycyjnego. Proponujemy mianowicie wprowadzenie zapisu, iż na wniosek szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych i za zgodą osoby uprawnionej wojewódzkie rady konsultacyjne będą mogły prowadzić badania środowiskowe w celu ustalenia sytuacji dochodowej, majątkowej i rodzinnej osoby uprawnionej. Chodzi o to, że często działacze będący w bardzo trudnej sytuacji, słysząc, iż będą badani przez miejskie ośrodki pomocy społecznej, reagują, co jest zrozumiałe, alergicznie. Myślę, że mniej alergicznie zareagują, jeżeli to ich dawni koledzy z danego województwa będą chcieli, oczywiście za ich zgodą i na wniosek szefa urzędu, ustalić ich sytuację dochodową, majątkową i rodzinną.

Kolejne przedłożone tutaj poprawki dotyczą przepisów przejściowych związanych z wejściem ustawy w życie, przepisów związanych ze zmianami w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej – chodzi o pierwszeństwo w otrzymywaniu opieki medycznej – i uprawnień do ulgowych przejazdów w komunikacji krajowej.

Pewną nowością jest dla mnie zaproponowana przez pana senatora Rulewskiego poprawka dotycząca przyznawania emerytur i rent osobom, które tego prawa nie otrzymały, w związku z tym trudno mi, tak na gorąco, się do niej odnieść. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Dziękuję bardzo.

Rozumiem, że pan minister omówił poprawki, które zostały przygotowane już wcześniej. Zresztą myśmy byli na posiedzeniu zespołu roboczego, w którym uczestniczyli obecni tutaj panowie ministrowie i panowie senatorowie, przewodniczący komisji – oczywiście był na nim również pan senator Rulewski. Pewne kwestie omówiliśmy już wtedy, no a teraz mamy aktualne propozycje poprawek, które

zostały przekazane przez ministerstwo. Rozumiem, że pan minister ustosunkował się też do poprawek pana senatora Rulewskiego.

Zanim poproszę pana mecenasa, żeby to wszystko uporządkował i wyjaśnił, które poprawki są tożsame, a które się różnią, jeszcze o coś zapytam. Bo wśród wszystkich osób i instytucji, które zgłaszały poprawki, jest również senator Mamątow, który zgłosił poprawkę, żeby to było 100% najniższej emerytury. Czy pan wycofał tę poprawkę, czy też będzie ona brana pod uwagę?

Senator Robert Mamątow:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Moja poprawka dotyczyła tego pierwszego projektu, pod którym się podpisałem. To miała być poprawka, która... No, co tu dużo mówić, miała to być forma pomocy dla tych działaczy, którzy są w najtrudniejszej sytuacji. W czasie konsultacji pan minister przekonał mnie jednak – i teraz zgadzam się z tym w 100% – że te poprawki, które zostały zaproponowane, idą jeszcze dalej. Wprowadzając 800 zł, nie da się jednocześnie wprowadzić... Bo na pewno odezwą się od razu środowiska kombatanckie, środowiska żołnierzy, którzy – co tu dużo mówić – dostawaliby mniej od działaczy. Uważam, że trzeba traktować tych ludzi na równi, dlatego wycofuję się ze swej poprawki.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Dziękuję bardzo.

Mamy jasność, pan senator wycofał swoją poprawkę.

Zanim przekażę głos panu senatorowi Żarynowi, który o to poprosił, zwrócę się do pana mecenasa, żeby uporządkował te poprawki, które zostały już zgłoszone. Dobrze? Bardzo proszę, Panie Mecenasie.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Dziękuję bardzo.

Szymon Giderewicz.

Wysokie Komisje! Szanowni Państwo!

W tej chwili sytuacja jest taka, że poprawki zostały złożone przez pana senatora Jana Rulewskiego. Są też propozycje poprawek zgłoszone przez pana ministra. Jeżeli zostaną one przejęte przez senatorów, to będą mogły być poddane pod głosowanie. Pomiędzy poprawkami pana senatora Rulewskiego a propozycjami poprawek pana ministra dochodzi w niektórych miejscach do wzajemnej sprzeczności. Propozycje poprawek pana ministra co do zasady – zarówno ze względu na swój zakres, jak i niektóre szczegółowe rozwiązania – wydają się zapisami dalej idącymi. Wydaje się, że można by oprzeć – ale to już tylko moja sugestia – ewentualne rozstrzygnięcia właśnie na propozycjach poprawek pana ministra, za każdym razem jednak sygnalizując, w którym momencie poprawki te kolidują z poprawkami pana senatora Rulewskiego. Wtedy przewodniczący powinien rozstrzygnąć, którą z tych poprawek poddać pod głosowanie w pierwszej kolejności. Dziękuję.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Dziękuję bardzo.

Oczywiście, będziemy głosować, bazując właśnie na propozycjach pana ministra, które to propozycje mamy obowiązek przejąć.

Kto z panów senatorów zechce przejąć propozycje pana ministra i zgłosić je jako swoje poprawki?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę mówić do mikrofonu.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Pan senator Mamątow je przejmuje?

(Głos z sali: ...Z senatorem Żarynem.)

(Głos z sali: Ja też!)

Pan senator Żaryn, pan senator Kogut, pan senator Grabowski, pan senator Romańczuk, pan senator Słoń, pan senator Cichoń, pan senator Gogacz, pan senator Seweryński...

(Głos z sali: I jeszcze Rulewski!)

...pan senator Rulewski...

(Senator Jan Rulewski: W imię zgody przejmę część poprawek, tylko część.)

(Senator Arkadiusz Grabowski: Przepraszam, Panie Przewodniczący, proszę o udzielenie mi głosu.)

...pani senator Sztark...

(Senator Grażyna Sztark: Tak.)

...pani senator Orzechowska.

Kto jeszcze przejmuje te poprawki?

Proszę państwa, jestem zobowiązany...

(Senator Arkadiusz Grabowski: Przepraszam, Panie Przewodniczący, ja bym prosił o udzielenie mi na chwilę głosu.)

Ale proszę, żeby pan senator zaczekał.

Proszę państwa, teraz jesteśmy na etapie przejmowania propozycji zgłoszonych przez pana ministra. Wszyscy senatorowie, którzy zostali wyczytani, są w tym momencie autorami tych poprawek, niemniej jednak bardzo bym prosił, żeby jednym z senatorów popierających te poprawki był również przewodniczący komisji finansów, pan senator Bierecki. Z formalnego punktu widzenia nieobecny senator nie może podpisać się pod tymi poprawkami, niemniej jednak jest taka formuła, która mówi o tym, że senator popiera te poprawki. Tak że jeżeli nie ma sprzeciwu, to pan senator Bierecki znajdzie się w gronie senatorów popierających te poprawki.

(Senator Jan Rulewski: ...Myślał oczywiście o mnie.)

Tak, oczywiście.

Pan mecenas zgadza się, że taka formuła może zostać zastosowana. Prawda?

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Pan senator formalnie nie będzie autorem tych poprawek. Rozumiem, że chodzi o taką formułę, że jest wiadome, iż on również popiera te poprawki, no ale formalnie tych poprawek nie zgłosił. Zostały one zgłoszone przez tych senatorów, którzy te poprawki przejęli.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

I taka jest właśnie moja intencja. Pomimo tego, że pan senator nie jest ich autorem, została tu zawarta pewna deklaracja.

Proszę państwa, w zasadzie moglibyśmy przystąpić do głosowania, dlatego że przeprowadziliśmy już bardzo szeroko zakrojoną dyskusję – zresztą na posiedzeniu plenarnym Senatu też będzie dyskusja – ale są głosy, że chcecie się państwo wypowiedzieć w tej materii. Bardzo proszę – o czym mówiłem już wcześniej – żeby te wypowiedzi dotyczyły poprawek i żeby to były krótkie wypowiedzi, dlatego że, proszę państwa, o 15.00 musimy tę salę opuścić. Nie możemy przedłużyć tego posiedzenia nawet o 1 minutę, dlatego że następne posiedzenie musi się zacząć o 15.00. Tak że bardzo proszę o krótkie wypowiedzi.

Pierwszy zgłosił się do głosu... No, chyba że są wnioski formalne, które mają pierwszeństwo, ale pierwszą osobą, która się zgłosiła, jest pan senator Żaryn. Bardzo proszę o krótką wypowiedź.

Senator Jan Żaryn:

Zgłosiłem się jako pierwszy, ponieważ już na poprzednim posiedzeniu powiedziałem, że przejmuję poprawki urzędu do spraw kombatantów w tamtej wersji, w której je wtedy otrzymaliśmy. Dziś bardzo chętnie podzielę się tym zadaniem ze wszystkimi.

Nie będę mówił o tych kwestiach, których nie zamierzam kontestować, ale jednak mam co najmniej 2–3 pytania do pana ministra – ale i do państwa – związane z następującymi poprawkami. Mianowicie pierwsza sprawa, która rodzi moje wątpliwości – nie mówię, że dramatyczne, ale jednak wątpliwości – to te daty, zarówno 1 stycznia 1956 r., jak i 31 lipca 1990 r. Mijmy po prostu świadomość, że są to daty w dużej mierze uznaniowe. Pierwsza data, 1 stycznia 1956 r., nie odwołuje się do niczego, a w dotychczasowej ustawie o kombatantach też jest mowa o roku 1956. Jak rozumiem, chodzi o cały ten rok, do 31 grudnia, w związku z tym może tu istnieć pewna niezgodność, tym większa że z punktu widzenia kombatantów z lat 1944–1956 szalenie istotna była amnestia z 1956 r., czyli wydarzenie, które z kolei dla osób represjonowanych w latach 1956–1990 nie ma żadnego znaczenia. Tak więc mam pewną wątpliwość, jeżeli chodzi o tę datę, ale rozumiem, że jakąś trzeba było wybrać. Z kolei data 31 lipca 1990 r. jest najprawdopodobniej najlepszym wyborem, ale jako że wszystkie dzieła ludzkie są skażone słabością, również ta data – idziemy tu śladem ustawy o Instytucji Pamięci Narodowej – czyli data rozwiązania Służby Bezpieczeństwa i utworzenia Urzędu Ochrony Państwa, rodzi pewne konsekwencje. No, przepraszam, że powiem to wprost, ale konsekwencją przyjęcia tej daty będzie uznanie rządu Tadeusza Mazowieckiego za rząd komunistyczny, co będzie miało oczywiście znaczenie, jeśli chodzi o organizacje kontestujące ten rząd w okresie 1989–1990, np. „Solidarność Walcząca”, KPN itd. Oczywiście, takie długotrwałe represje istniały. Przypomnę choćby kasus Józefa Szaniawskiego, który wyszedł z więzienia w grudniu 1989 r. Pamiętajmy jednak także o tym,

że to zjawisko może być za chwilę wykorzystywane do pewnych prowokacji politycznych, co może być... Tak więc to jest moja pierwsza uwaga.

Druga uwaga dotyczy nie do końca dla mnie zrozumiałego braku zapisu, w którym wyartykułowano by, że miejska komunikacja też mieści się w ramach tychże uprawnień. Rozumiem, że nie ma tu tej miejskiej komunikacji dlatego, że ona jest w gestii samorządu. I teraz pytanie: w jakiej mierze w tej ustawie mamy prawo wkraczać na terytorium, które jest obwarowane budżetem na rok 2016? No i drugie pytanie, które zresztą konsultowałem z panem mecenasem: czy zostawiamy ten fragment w pewnym zawieszeniu, z góry wiedząc, że go dopracujemy? To taka moja wątpliwość, którą starałem się na szybko wyartykułować.

I trzecia uwaga. Generalnie jestem za tym, żeby istniała możliwość takiego badania środowiskowego w celu ustalenia sytuacji dochodowej, majątkowej i rodzinnej osoby uprawnionej, ale mam wątpliwości dotyczące 2 kwestii. Pierwsze, naturalne pytanie: po co? Nie ma tu odpowiedzi na pytanie, po co to robić, a to jest jedno ze szkolnych pytań, w związku z tym nie bardzo to rozumiem. A poza tym co ma oznaczać... O tym też rozmawiałem z panem mecenasem, który starał mi się to wytłumaczyć, ale uważam, że słowo „badanie” jest nieostre i może być różnie rozumiane. Co to znaczy „badanie”? To jest czynność, jak rozumiem, którą należy definiować w sensie prawnym. Czy tu chodzi o kwestionariusz, czy o jakąś formę...

(*Głos z sali: ...rewizji?*)

...rewizji, tak jak tu mi państwo podpowiadają? W związku z tym boję się trochę tej nieostrości, boję się jakiejś niedobrej interpretacji, która może spowodować... No, nie chcę mówić o kompromitacji, ale może to spowodować jakieś niechciane skutki.

I ostatnia, drobna sprawa. Mianowicie pan minister w zasadzie nie powiedział o przepisach przejściowych, które są zawarte w tychże poprawkach. Ja oczywiście chętnie je przejmę, bo one dotyczą tej różnicy między propozycją pana senatora Rulewskiego a propozycją urzędu, czyli sposobu powoływania wojewódzkich rad konsultacyjnych. Jeżeli mają one zostać powołane przez wojewodę, to rodzi się pytanie, dlaczego ten proces musi trwać 3 miesiące od wejścia ustawy w życie i co się stanie z dotychczasowym składem i jego dotychczasowymi kompetencjami. To trzeba niewątpliwie uregulować. Pytanie tylko, w którą stronę pójdziemy. Ta regulacja jest tak skonstruowana, że można by ją troszkę kwestionować, ponieważ natychmiast rozwiązuje się wojewódzkie rady konsultacyjne, a nowe powołuje się za 3 miesiące. Tworzy się dziura i nie bardzo wiadomo, czym ma być ona wypełniona. To wszystko.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Dziękuję bardzo.

(*Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk: Jeśli można, to tak na gorąco...*)

Panie Ministrze, bardzo proszę o...

(*Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk: ...skondensowaną wypowiedź?*)

Na pewno tak, ale też proszę o to, żeby mówiąc o treści tych zapisów, od razu informował pan, która to jest poprawka.

(Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk: Dobrze.)

Bo musimy mieć w tym orientację.

Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk:

Oczywiście.

Co do kwestii dat to zgadzam się z panem senatorem, że 1 stycznia 1956 r. jest...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To jest poprawka nr 2 lit. c.

Przyjmujemy datę 1 stycznia 1956 r., dlatego że – zgadzam się z panem senatorem – jakąś datę przyjąć trzeba. Co więcej, w pracach nad nowelizacją ustawy kombatanckiej będziemy, zdaje się, stać na stanowisku, że okres działalności kombatanckiej należy wydłużyć do 1963 r., czyli do śmierci „Lalka”. To tak na marginesie. Datę 31 lipca 1990 r. przyjęliśmy w ślad za ustawą o Instytucie Pamięci Narodowej, ponieważ był to koniec funkcjonowania Służby Bezpieczeństwa. Zakładamy, że pewne osoby między 4 czerwca a 31 lipca 1990 r. mogły być poddawane różnego rodzaju represjom, co nie oznacza, że wynikały one z decyzji rządu Tadeusza Mazowieckiego. Zapewne były to samowolne działania Służby Bezpieczeństwa, która wtedy jeszcze działała. To jest pierwsza kwestia.

Druga sprawa dotyczy komunikacji miejskiej. W projekcie tej ustawy... Jeśli chodzi o te poprawki, o których mówiłem, to jest to... Już sprawdzam. To jest poprawka nr 2 lit. g. Mówimy o komunikacji krajowej, bo o tym mówić możemy. Jeżeli zaś chodzi o komunikację miejską, to w lit. j w tej samej poprawce proponujemy zapis, iż samorząd terytorialny udziela pomocy w zakresie udogodnień komunikacyjnych, wskazując tym samym, iż samorząd powinien to czynić. I w paru miastach w Polsce, jak państwo wie, rady miast podjęły uchwały o darmowym przejeździe komunikacją miejską na podstawie legitymacji działacza opozycji. Ponieważ nie możemy tego wymusić, sugerujemy tylko, iż taka możliwość istnieje.

O badaniu środowiskowym jest mowa w poprawce nr 2 lit. l. Szanowni Państwo, to jest postulat zgłaszany m.in. przez działaczy opozycji, przy czym jest on obwarowany bardzo ważnym zastrzeżeniem, iż przeprowadzenie tego badania odbywa się na wniosek szefa urzędu i za zgodą osoby uprawnionej. To się odnosi np. do sytuacji, w której szef urzędu nie może stwierdzić, jak wysoka miałyby być ta okresowa czy jednorazowa pomoc pieniężna, ponieważ osoba zainteresowana nie chce poddać się procedurze badania przez ośrodek pomocy społecznej. Być może – i po to stwarzamy taką możliwość – podda się ona temu, nazwijmy to, badaniu prowadzonemu przez swoich kolegów. Ale będzie się to odbywać za zgodą zainteresowanego, na wniosek szefa urzędu i tylko w sytuacjach wątpliwych.

I wreszcie kwestia terminu powołania rad – to jest poprawka nr 4. Drodzy Państwo, obecnie, po roku istnienia ustawy, sytuacja jest taka, że zostało powołanych zaledwie 6 rad wojewódzkich, z czego ukonstytuowały się 3. W 2 województwach te rady w ogóle nie działają, bo nie wpłynęły żadne wnioski od marszałków. Tak jest m.in. w województwie pomorskim. Te rady dopiero zaczynają funkcjonować. No, być może byłoby zasadne wprowadzenie takiego zapisu – o ile przyjmą państwo zasadę, że to wojewodowie powołują te rady po konsultacjach z szefem urzędu – iż dotychczasowe wojewódzkie rady wygasają z dniem wejścia w życie ustawy, a te powoływane przez wojewodów zostają powołane w terminie nie, tak jak tu proponowałem, 3 miesięcy, ale do 3 miesięcy. To by oznaczało, że te rady, które już są – obecny tu pan Andrzej Sobieraj jest przewodniczącym rady mazowieckiej, która już działa, już się ukonstytuowała – mogłyby zostać powołane przez wojewodę w tym samym składzie w zasadzie nazajutrz po ich rozwiązaniu, oczywiście po konsultacjach z szefem urzędu.

Chyba udało mi się, Panie Senatorze, odpowiedzieć na wszystkie pańskie wątpliwości.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Bardzo dziękuję.

Oczywiście będzie jeszcze możliwość, żeby się wypowiedzieć. Bardzo proszę o krótkie wypowiedzi, tak jak powiedziałem wcześniej.

Najpierw zgłaszał się chyba pan senator Grabowski, tak że bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Arkadiusz Grabowski:

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Mam pytanie do pana ministra. W trakcie omawiania poprawek zaproponowanych przez Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych nie odniósł się pan do poprawki dotyczącej doprecyzowania... Chodzi mi o zmianę drugą w art. 1, gdzie jest wprowadzenie do wyliczenia, do którego dodaje się słowo „jeżeli”. Tam jest mowa o najniższej emeryturze. W zaproponowanej poprawce dodaje się „jeżeli”, a dalej jest pkt. 1: „dochód samotnie gospodarującej osoby uprawnionej nie przekracza kwoty”... Do tego się pan nie odniósł, więc prosiłbym o stanowisko w tej sprawie. Jeżeli by pan minister, że tak powiem, tego nie aprobował, to sygnalizuję, że ja z senatorem Romańczukiem byśmy tę poprawkę przejęli.

Kwestia druga dotyczy zagadnienia poruszonego przez senatora Żaryna, a mianowicie wojewódzkich rad konsultacyjnych. Wśród poprawek urzędu do spraw kombatantów jest propozycja zakończenia kadencji obecnie funkcjonujących rad, oczywiście przy założeniu, że zastąpi je organ działający przy wojewodzie. I tam jest ten 3-miesięczny termin. Jeżeli senator Żaryn przejmuje tę poprawkę, to ja z senatorem Romańczukiem również ją przejmujemy.

Kolejna kwestia. W propozycjach, które zostały złożone przez urząd, jest poprawka dotycząca terminu pobierania świadczeń i zmiany decyzji w sprawie przyznania świadczenia pieniężnego na podstawie ustawy w dotychczasowo-

wym brzmieniu. Tu jest mowa o wysokości przyznanego świadczenia, okresie, na jaki zostało przyznane, i o tym, że nie jest wymagana zgoda osoby uprawnionej. I jest jeszcze pkt 3, dotyczący świadczenia pieniężnego i zawierający odniesienie do art. 9 ust. 1 ustawy, który stanowi, że to świadczenie przyznaje się od dnia wejścia w życie ustawy. Prosiłbym o ustosunkowanie się do tej propozycji poprawki. Jeśli nie ma aprobaty ze strony ministerstwa, to z senatorem Romańczukiem przejmujemy również tę poprawkę.

Kolejna kwestia dotyczy art. 4 zaproponowanego w poprawkach przedstawionych przez urząd. Chodzi o wprowadzenie zmiany w art. 5 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej poprzez dodanie po pkt 3 pktu 3a w brzmieniu: „działacz opozycji antykomunistycznej – osobę, o której mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych o potwierdzonym statusie działacza opozycji antykomunistycznej”. Z kolei w lit. b dodaje się pkt 22a w brzmieniu: „osoba represjonowana z powodów politycznych – osobę, o której mowa w art. 3 ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o pomocy dla działaczy opozycji antykomunistycznej oraz osób represjonowanych z powodów politycznych o potwierdzonym statusie osoby represjonowanej z powodów politycznych”. I tu jest również propozycja zmiany w art. 47c ust. 1: „osoby, o których mowa w art. 43 ust. 1, inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci oraz działacze opozycji antykomunistycznej oraz osoby represjonowane z powodów politycznych mają prawo do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej oraz usług farmaceutycznych udzielanych w aptekach”. Jeżeli ta propozycja poprawki nie uzyska akceptacji pana ministra, to razem z senatorem Romańczukiem tę poprawkę przejmujemy.

I jeszcze poprawka nr 6 mówiąca o dodaniu po art. 4...

(Przewodniczący Stanisław Gogacz: Panie Senatorze, przepraszam, ale pan czyta poprawki, które zgłosił pan minister.)

(Senator Jan Rulewski: Tak jest.)

(Przewodniczący Stanisław Gogacz: No, my przecież poddamy to pod głosowanie.)

Pan minister się do tego nie odnosił w trakcie...

(Przewodniczący Stanisław Gogacz: Ale to pan minister zgłosił te poprawki.)

Ja mam to wyszczególnione jako... No dobra.

(Przewodniczący Stanisław Gogacz: Panie Senatorze, niech pan nie odczytuje jeszcze raz tych poprawek zgłoszonych przez pana ministra, bo one zostały przejęte przez chyba wszystkich senatorów.)

Przepraszam, Panie Przewodniczący, ale pan minister omawiał wszystkie zaproponowane poprawki, a akurat tych nie omówił. W związku z tym proszę o wyjaśnienie. Jeżeli pan minister te poprawki... Sygnalizowałem na początku swojej wypowiedzi, że jeżeli pan minister dalej te poprawki popiera, jeżeli nic się w stanowisku pana ministra nie zmieniło, to moja wypowiedź jest jak najbardziej bezprzedmiotowa.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Panie Ministrze, proszę o odniesienie się do tego głosu.

Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk:

Szanowni Państwo! Panie Senatorze!

Oczywiście, że je popieram. Ponieważ chciałem, aby moje wystąpienie było, że tak powiem, w miarę skrócone, mówiłem tylko o tej ważnej poprawce, która dotyczy niezwykle istotnej sprawy, jaką jest korzystanie poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej, ale z tego, że to wymaga zmian w innych ustawach, w tym w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej, jak najbardziej zdaję sobie sprawę. I dowód tego mają państwo w przygotowanych przez nas poprawkach. Chcemy tu wprowadzić zrównującą działaczy z kombatantami zasadę, iż działacze opozycji antykomunistycznej i osoby represjonowane z powodów politycznych mają prawo do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej oraz z usług farmaceutycznych świadczonych w aptekach. To też jak najbardziej mieści się w naszej propozycji.

A odnosząc się do początku pańskiej wypowiedzi, czyli do poprawki nr 2, chciałbym powiedzieć, że po analizie przeprowadzonej z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, jak również w oparciu o wymianę korespondencji z ministrem finansów, uważamy, że choć na tym etapie należy przyjąć to, co proponują panowie senatorowie w druku nr 59, czyli radykalne podwyższenie progów, od których zależy udzielenie tego świadczenia, to docelowo powinniśmy pójść w takim kierunku – być może uda się to zrobić w ramach takiej kompleksowej nowelizacji tej ustawy – żeby te progi znieść. Tylko że, Drodzy Państwo, Ministerstwo Finansów proponuje, żeby najpierw zorientować się, jak ta ustawa będzie się sprawdzać w pierwszym roku jej funkcjonowania. Taka sugestia jest w piśmie od pana ministra Pawła Szałamachy. Pragnę państwu przypomnieć, że ustawa weszła w życie w dniu 31 sierpnia ubiegłego roku, więc rok minie już za chwilę. Jesteśmy na początku prac legislacyjnych, trwa pierwsze czytanie, za chwilę w Senacie zacznie się kolejny etap tego procesu, a do Sejmu ustawa trafi zapewne już po wakacjach. I wtedy będziemy mieli możliwość wyjścia naprzeciw oczekiwaniom działaczy. Minie rok funkcjonowania ustawy, więc będziemy mogli podać dane i zacząć dążyć ku temu, o czym mówiłem na poprzednim posiedzeniu.

Z kolei ta druga sprawa podniesiona przez pana senatora dotyczy poprawki nr 3. Bardzo bym prosił panią dyrektor Monikę Kalinowską z urzędu do spraw kombatantów o wyjaśnienie tej kwestii.

Dyrektor Departamentu Współpracy ze Stowarzyszeniami i Ewidencji w Urzędzie do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Monika Kalinowska:

Szanowni Państwo, to jest przepis przejściowy wyznaczający termin 60 dni na zmianę decyzji, które już funkcjonują w obrocie prawnym. Chodzi oczywiście o decyzje, które zostały wydane w zakresie przyznania świadczenia

pieniężnego. I tak w ust. 1 określony jest zakres tych zmian, które mają zostać dokonane, a w ust. 2 wskazany jest brak konieczności uzyskania zgody osoby uprawnionej. I ten proponowany przez nas zapis wynika z tego, że zgodnie z przepisami kodeksu postępowania administracyjnego wszelkie zmiany decyzji, które statują pewne uprawnienia, wymagają pozyskania zgody osoby uprawnionej, nawet jeśli są to zmiany na jej korzyść. No i to tyle. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Dziękuję bardzo.

Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk:

Jeśli można, Panie Przewodniczący, to chciałbym jeszcze bardzo wyraźnie podkreślić to, na co zwrócił mi uwagę pan dyrektor. Odnoszę się też do wypowiedzi pana senatora Żaryna. Drodzy Państwo, to, co zaproponowaliśmy w poprawce nr 2, czyli nadanie art. 2 ust. 1 takiego brzmienia, że działaczem opozycji antykomunistycznej jest osoba, która w okresie od 1 stycznia 1956 r. do dnia... Tu była data 4 czerwca 1989 r., ale wpisano 31 lipca 1990 r. Z tego się oczywiście wycofujemy, bo działaczem opozycji antykomunistycznej – i to musi zostać tak, jak jest – jest osoba, która w okresie od 1 stycznia 1956 r. do 4 czerwca 1989 r. prowadziła działalność niepodległościową. Niemniej jednak podtrzymujemy to, co jest dalej, a więc to, że osobą represjonowaną z powodów politycznych jest osoba, która w okresie od 1 stycznia 1956 r. do 31 lipca 1990 r. – tutaj jest cały katalog warunków – przebywała w więzieniu, w miejscu odosobnienia itd., itd.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, zostały zgłoszone poprawki, więc proszę o ewentualne uwagi do tych poprawek.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Był czas na zgłaszanie poprawek, tak że nie musimy się teraz wzajemnie uświadamiać. Jeżeli jednak ktoś ma uwagi do poprawek już zgłoszonych, to bardzo proszę o krótką wypowiedź.

W takiej kolejności zgłaszali się następujący senatorowie: senator Kogut, senator Cichoń, senator Czerwiński, senator Mróz.

Bardzo proszę o...

(Głos z sali: Senator Sztark.)

A, jeszcze pani Sztark.

Teraz senator Kogut. Bardzo proszę.

Senator Stanisław Kogut:

Panie Przewodniczący! Drodzy Goście! Panie Ministrze! Państwo Drodzy!

Mi się wydaje, że myśmy powinni postawić jasną tezę, tak jak w matematyce. Ta teza powinna być taka, że trzeba pomóc tym bohaterskim Polakom, którzy w okresie

ogromnego totalitaryzmu nie bali się powiedzieć „nie” temu bandyckiemu systemowi. Drugie założenie jest takie, że... Państwo Drodzy, jak słyszę, różni bandyci, złodzieje mają większe przywileje niż ci cudowni ludzie.

(Głos z sali: No tak.)

Państwo Drodzy, przepraszam, ale ja naprawdę biorę odpowiedzialność za każde słowo. Taka jest prawda. Bo kiedy w gazetach czytam, że ludzie „Solidarności” żyją na skraju nędzy, a żony generałów, którzy ich prześladowali, mają nie wiadomo jakie pieniądze, to trochę mnie to denerwuje.

Proponuję 2 poprawki. Uważam, że to kryterium nie powinno być brane pod uwagę, bo to jest upokarzające dla tych ludzi. Drodzy Państwo, ja rozumiem pana ministra i naprawdę dziękuję panu ministrowi za to, że rząd Prawa i Sprawiedliwości, mój rząd, zajął się tymi ludźmi. Pan minister powiedział uczciwie, że pomożemy im na tyle, na ile pozwoli minister finansów, ale ja apeluję, żeby nie brać pod uwagę tego kryterium.

Następna sprawa. Drodzy Państwo, ja jako kolejarz wiem, że ludzie ci powinni być zwolnieni z jakichkolwiek opłat za transport publiczny. Państwo Drodzy, popatrzmy, co się dzieje. Pan minister powiedział już, że... No, w mojej Małopolsce zwalnia się tych bohaterów z opłat, ale Gdańsk, który powinien dwiema rękami głosować za tym, żeby ich z tego zwolnić, mówi: nie, nie zwolnimy. Tu trzeba naprawdę podjąć radykalne działania, tak żeby oni mieli ten bezpłatny transport.

Państwo Drodzy, naprawdę chylę czoła przed tymi ludźmi, którzy tutaj siedzą. Jak jeździmy na spotkania z ludźmi „Solidarności”, oni mówią: my na lekarstwa nie mamy.

(Głos z sali: No właśnie.)

I w związku z tym stawiam... może nie wnioski, tylko pytania do pana ministra. Czy nie możemy zrobić tak, żeby przejazdy były bezpłatne i żeby nie brać pod uwagę tego kryterium? To są te 2 pytania, Panie Ministrze. I naprawdę dziękuję za to, że rząd Prawa i Sprawiedliwości podjął pracę nad tą ustawą, która ma zadośćuczynić tym wszystkim ludziom. Dziękuję.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Dziękuję.

Panie Ministrze, może wysłuchajmy następnych pytań i wtedy odpowie pan całościowo. Dobrze? Rozumiem, że pan się zgadza, a pozostali państwo też nie protestują.

Bardzo proszę, pan senator Cichoń.

Senator Zbigniew Cichoń:

Szanowni Państwo!

W nawiązaniu do słów mojego przedmówcy chciałbym zwrócić uwagę na jedną kwestię. Tutaj stwierdzono, że brakuje podstaw do wprowadzenia regulacji dotyczącej bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji miejskiej, ale proszę zważyć, że takiej przeszkody nie ma, przynajmniej w świetle ustawy o kombatantach. Art. 20 wyraźnie stanowi przeciwieństwo, że kombatantom przysługuje ulga taryfowa w wysokości 50% przy przejazdach środkami komunikacji miejskiej. Jeżeli w tamtej ustawie nie ma takiej

przeszkody, to doprawdy nie widzę powodu, dla którego w tej ustawie nie moglibyśmy zrobić analogicznej regulacji i dać tym ludziom, tak bardzo zasłużonym, ową ulgę. To tyle merytorycznych uwag, jeżeli chodzi o tę regulację. Uważam, że to, co proponuje pan minister, szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, w art. 11a, powinno zostać poszerzone. Pan proponuje ulgę na przejazdy w komunikacji krajowej, a ja uważam, że powinno to być uzupełnione zapisem, że 50% zniżki przysługuje również przy przejazdach środkami komunikacji miejskiej. Tylko tyle.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Dziękuję bardzo.

Pan senator Mróz. Bardzo proszę.

(Senator Zbigniew Cichoń: Albo niech nawet jeżdżą bezpłatnie, tak jak...)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Senator Zbigniew Cichoń: Tak, tak, nawet bezpłatnie.)

Bardzo przepraszam, ale teraz głos ma pan senator Mróz.

Senator Krzysztof Mróz:

Panie Przewodniczący!

Mam dwa pytania, w tym jedno pytanie do pana senatora Rulewskiego, bo nie wiem, czy dobrze pana zrozumiałem. Omawiając swoje poprawki, wspomniał pan też o poprawce nr 2, która mówi o tej automatycznej waloryzacji. I to jest dla mnie oczywiste. Ta poprawka doprecyzowuje, że to świadczenie będzie waloryzowane razem z najniższą emeryturą. Niemniej jednak potem dodał pan jedną uwagę, która już budzi moje wątpliwości, a mianowicie wspomniał pan, że jeżeli będą jakieś dodatki, tzw. dodatki drożyzniowe, to one też będą przyznawane. No, tego to już, mówiąc szczerze, nie rozumiem. To z tego przepisu nie wynika, że dodatki wynikają chyba z jakichś innych przepisów. Bo to się bierze stąd, że przy tak niskiej inflacji waloryzacja świadczeń emerytalnych są generalnie małe, więc jakimiś innymi przepisami, jakąś inną ustawą wprowadzane są dodatki. To jest jedna kwestia.

A co do tej drugiej sprawy to być może się mylę, ale wydaje mi się, że tutaj wprowadzamy – no chyba że są to poprawki wykluczające się – dwie ścieżki przyznawania emerytur i rent. W poprawkach pana senatora Rulewskiego jest powiedziane, że będzie to rozpatrywał prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w którego kompetencjach leży przyznawanie rent i emerytur w drodze wyjątku, a w propozycji...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

No ale pisze się do prezesa ZUS. Z kolei w propozycji pana ministra jest przewidziana inna ścieżka, przeznaczona dla pewnej mniejszej grupy osób, które nie chcą same wystąpić do prezesa ZUS. I to będzie realizowane w formie wniosku do premiera, bo podobnie jak prezes ZUS, premier też ma możliwość przyznawania takich świadczeń. Tylko że jeżeli to przegłosujemy, wprowadzimy tutaj pewną, że tak powiem, nierówność, bo w tej poprawce dotyczącej prezesa ZUS określone jest, że chodzi o minimalne wy-

nagrodzenie, podczas gdy prezes Rady Ministrów może przyznać to świadczenie według własnego uznania. Tak więc trzeba by było się zastanowić, czy nie będzie to troszeczkę różnicowało... Ktoś wystąpi do ZUS i dostanie minimalną kwotę, a ktoś inny wystąpi do prezesa Rady Ministrów i dostanie inne świadczenie. No, oczywiście pan premier – czy też pani premier – też może dać najniższą kwotę, ale zastanówmy się, czy tutaj nie ma pewnej sprzeczności. Dziękuję.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Dziękuję bardzo.

Pan senator zgodził się odpowiedzieć na końcu.

Teraz pani senator Sztark, a później pan senator Słoń.

Senator Grażyna Sztark:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Dwie kwestie. Jeżeli chodzi o... No, nikt nas nie musi przekonywać, Panie Senatorze, że... My już od dawna nad tym pracujemy i nikt nas nie musi przekonywać, że czas najwyższy zakończyć te prace.

Mam pytanie do przedstawiciela rządu. Chodzi o tę ulgę na przejazdy. Czy to będzie dopłata z budżetu państwa, tak jak w przypadku pozostałych ulg, które są w tej chwili stosowane? To jest pierwsze pytanie. Nie wiem, kto może mi odpowiedzieć, ale kieruję to pytanie do przedstawiciela Skarbu Państwa.

I druga kwestia. Chciałabym zwrócić się do pana ministra z urzędu do spraw kombatantów. Proszę jeszcze raz powtórzyć, jak brzmi ten zapis dotyczący dat granicznych. Bo to jest, proszę państwa, dosyć istotne. Ja również dowiedziałam się, że dopiero w listopadzie 1989 r. zostały złożone akta... No, we wrześniu i w październiku pisało się jeszcze raporty do wydziału „C”, ale ja miałam przekonanie, że PRL zakończyła się 4 czerwca i że pracowałam już, że tak powiem, na rzecz nowego, dobrego państwa. Brałam udział w tych wyborach i nikt mi tego nie odbierze. Od tego czasu dla mnie to było wolne państwo. Wolałabym więc, żeby to był okres do czasu powołania rządu. Proszę mi powiedzieć, jaki dokładnie jest ten zapis.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Mogłabym ewentualnie złożyć poprawkę.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Proszę państwa, jeżeli do 15.00 się nie wyrobimy, to zrobimy przerwę i o 17.00 wznowimy posiedzenie. Nie mamy możliwości zostać tu dzisiaj po 15.00.

Proszę, Panie Ministrze.

Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk:

Panie Przewodniczący, czy w takim razie mógłbym w skrócie odnieść się do wszystkich zadanych dotychczas pytań, łącznie z pytaniem pani senator? Bo nie chciałbym, żeby mi coś umknęło. Tak tylko pokrótce.

Pan senator Stanisław Kogut podniósł bardzo ważną kwestię, o której mówiłem na poprzednim posiedzeniu. Mianowicie my też stoimy na stanowisku, że finalnie progi dochodowe powinny zostać zniesione, absolutnie... (*oklaski*) ...niemniej jednak, Drodzy Państwo, na etapie tego pierwszego czytania, po konsultacjach z obecnym tutaj panem ministrem Zielenieckim z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i po wymianie korespondencji z ministrem finansów, wydaje nam się – podkreślam: na tym etapie – iż to, co państwo senatorowie zaproponowali w druku nr 59, radykalnie podnosząc te progi, od których zależy, czy można ubiegać się o to świadczenie wynoszące 400 zł, jest do przyjęcia. Musiałby się tu jeszcze wypowiedzieć minister finansów, ale uważam, że docelowo absolutnie powinniśmy iść w tym kierunku, o którym wspominał pan senator.

Jeżeli chodzi o kwestie transportowe, to zaproponowaliśmy zapis – mam teraz na myśli komunikację krajową – tożsamy z zapisem dotyczącym kombatantów, tak żeby, co raz jeszcze podkreślam, nie różnicować tych dwóch środowisk. Jeżeli zaś chodzi o komunikację miejską, o co też pytał pan senator Cichoń, to my proponujemy taki zapis, iż samorząd terytorialny udziela pomocy osobom uprawnionym w zakresie udogodnień komunikacyjnych. W ślad za tym idą... Jest to moim zdaniem stwierdzenie dość kategoryczne, w odróżnieniu od tego obecnego zapisu, który mówi o tym, iż samorząd może udzielać takiej pomocy. W związku z tym jest to pewna forma nacisku na samorządy służąca temu, aby rady miast uchwały stosowne regulacje.

Jeżeli chodzi o kwestię tej renty specjalnej i o to, co przedstawił pan senator Rulewski, to musiałbym to poddać wnikliwszej analizie. Nasza propozycja dotyczy ewentualnego występowania przez szefa urzędu, za zgodą osoby zainteresowanej, do prezesa Rady Ministrów, a nie do prezesa ZUS, tak więc tutaj jest...

(*Głos z sali: I to jest ta renta specjalna?*)

To jest tzw. renta specjalna.

Drodzy Państwo, jeżeli chodzi o zapis, o który pytała pani senator, to raz jeszcze podkreślę, że nasza intencja jest taka, żeby... To nie wzięło się tylko z naszych własnych przemyśleń, ale też z sugestii padających ze strony działaczy opozycji antykomunistycznej. Mianowicie przyjmujemy, iż działaczem opozycji antykomunistycznej jest osoba, która działała – tak jak jest to określone w ustawie – od 1956 r. do 4 czerwca 1989 r. Zapis, który proponujemy, jest z kolei taki, że osobą represjonowaną z powodów politycznych jest osoba, która w okresie od dnia 1 stycznia 1956 r. do dnia 31 lipca 1990 r. przebywała w więzieniu lub innym miejscu odosobnienia na terytorium Polski na mocy wyroku wydanego w latach 1956–1989 – tu oczywiście nastąpi zmiana – albo bez wyroku jednorazowo przez okres dłuższy niż 48 godzin lub wielokrotnie przez łączny okres dłuższy niż 30 dni, za działalność na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości i suwerenności lub respektowania politycznych praw człowieka w Polsce. Powtarzam raz jeszcze: osoba represjonowana to osoba, która w tych właśnie latach przebywała w więzieniu lub – i to jest lit. b – ośrodku odosobnienia na podstawie art. 42 dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym. W czym rzecz? Przywołany tu został przypadek świętej pamięci profesora Szaniawskiego,

ale takich przypadków było przecież parę. Chodzi o osoby skazane przed 4 czerwca 1989 r., które po 4 czerwca 1989 r. nie wyszły z aresztu czy z więzienia, tylko siedziały dalej, a zatem były jeszcze, do końca funkcjonowania Służby Bezpieczeństwa, osobami represjonowanymi.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Proszę państwa, jeżeli chodzi o senatorów, to głos chciał zabrać jeszcze... Bardzo proszę, Panie Senatorze, bo pan długo czekał na zabranie głosu. Pan senator Czerwiński.

Senator Jerzy Czerwiński:

Panie Przewodniczący! Wysokie Komisje! Panie Ministrze!

Na początek chciałbym podziękować, bo zmiany przez pana proponowane idą w bardzo dobrym kierunku, w kierunku poszerzenia zakresu przedmiotowego tych uprawnień. Uważam osobiście, że uprawnienia osób represjonowanych i kombatantów powinny być zbliżone, tym bardziej że nie mamy ich aż tak wielu.

Ale pan, Panie Ministrze, i my, zgromadzeni na sali senatorowie, powinniśmy zaopiekować się jeszcze jedną grupą osób, o której tutaj nie mówiliśmy, tj. osobami wywiezionymi do obozów pracy przymusowej albo deportowanymi. Ich też jest już w tej chwili niewiele, bo biologia robi swoje. Wiem, że oczekiwania tych osób nie są przede wszystkim natury socjalnej. Chciałyby one np. tego, co wydaje się oczywiste, a mianowicie korzystać bez kolejki z usług zdrowotnych czy farmaceutycznych. I pytanie, Panie Ministrze, jest takie, czy... Zdaję sobie sprawę, że w tej chwili tej ustawy nie uzupełnimy, bo ta ustawa ma inny zakres podmiotowy, ale skoro jesteśmy na początkowym etapie jej uchwalania, to dajemy pewną propozycję. Wiemy też, że w Sejmie jest jeszcze jedna, niezależna od tej, propozycja dotycząca kombatantów. Panie Ministrze, czy na plenarce będzie można dołożyć poprawki dotyczące tej właśnie grupy osób, które są w pewnym sensie podwójnie pokrzywdzone? Po pierwsze, są one pokrzywdzone z racji tego, że państwo polskie pomogło im w bardzo niewielkim zakresie, znacznie mniejszym niż państwu zebranemu na tej sali, bo osoby represjonowane, działacze opozycji i kombatanci uzyskają – lub już uzyskali – znacznie więcej. A po drugie, pamiętacie państwo tę jałmużnę, którą Niemcy wypłaciły za pracę przymusową. Wtedy też państwo polskie po prostu się nie sprawdziło. Być może czas już tę grupę osób dostrzec i po prostu w pewien sposób – choćby w niewielkim stopniu, bo jest ich coraz mniej – usatysfakcjonować.

Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk:

Jeśli można, to tak na gorąco powiem tylko, że chyba będzie dobrze, jeżeli zajmiemy się tym przy okazji nowelizacji ustawy kombatanckiej, choć akurat osoby wysyłane do przymusowej pracy objęte są inną ustawą. Myślę, że nie

należy mieszać tych dwóch kategorii, tzn. kategorii osób walczących o niepodległość do 1956 r. i tych, które robiły to później. Myślę, Panie Senatorze, że to jest temat do przedyskutowania przy okazji nowelizacji ustawy kombatanckiej, a z tego, co wiem, projekt poselski jest już w Sejmie. Tak że nie mieszałbym tutaj tych dwóch kwestii.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Dziękuję.

Czy pan senator Słoń chce zabrać głos, czy nie? Nie.

Widzę, że państwo się zgłaszają. Proszę o krótką wypowiedź.

Rzecznik Klubu Więzionych, Internowanych i Represjonowanych w Białymstoku Stanisława Korolkiewicz:

Będzie bardzo krótko.

Dzień dobry, nazywam się Stanisława Korolkiewicz.

(*Głos z sali:* Proszę usiąść i mówić do mikrofonu.)

(*Przewodniczący Stanisław Gogacz:* Proszę usiąść, bo wtędy będzie pani mówić do mikrofonu.)

Nazywam się Stanisława Korolkiewicz, jestem z Białegostoku i reprezentuję Klub Więzionych, Internowanych i Represjonowanych.

Bardzo pięknie wszyscy państwo tutaj mówiliście. Panowie Senatorowie, chylę czoła. To były takie piękne, okrągłe zdania, że aż zwariować można. Chciałabym powiedzieć, że nie jestem gorsza od esbeka i nie zgadzam się na to, żeby mieć niższą emeryturę niż esbek. Mnie nie interesuje, czy to będzie dodatek, czy coś innego, ale to nie powinna być kwota mniejsza niż ta, którą może dostawać esbek. Proszę się nad tym zastanowić i nie robić nam wody z móżdgu, bo my się na to nie zgadzamy! My się wstydzimy!

(*Głos z sali:* Jesteśmy ofiarami.)

Nadal jesteśmy ofiarami i nie zgadzamy się, by w ramach dobrej zmiany... Proszę się opanować, proszę wyśledzić, w jaki sposób należy to zrobić.

I jeszcze chciałabym powiedzieć coś do pana, którego bardzo szanuję, m.in. za jego piękną wypowiedź. Panie Ministrze Kasprzyk, my nie chcemy wcale skłócać kombatanatów. Trzeba wziąć pod uwagę te 27 lat, kiedy nie braliśmy ani grosza. To jaka to różnica, jeśli my będziemy mieć więcej niż oni? Przecież gdyby policzyć to, co nam się należało przez 27 lat... Jaką kwotę powinniśmy dostać?

(*Głos z sali:* 120 tysięcy.)

To wszystko.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo. Proszę o przedstawienie się.

Przewodniczący Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Internowanych i Represjonowanych Janusz Olewiński:

Janusz Olewiński, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Internowanych i Represjonowanych.

My nie zgadzamy się na jakiegokolwiek kryterium. Chciałbym przypomnieć, że na ostatnim spotkaniu zostało powiedziane, że status działacza opozycji uzyskały 1 tyśiąc 254 osoby. I to ich dotyczy ustawa. Podam państwu przykład człowieka w wieku 77 lat, który wymaga stałej opieki. To jest osoba działająca w opozycji od dwudziestego drugiego roku swojego życia, prześladowana od 1963 r. On ma kilkanaście kilogramów dokumentów z IPN. To jest działacz z krajowej czołówki, który ściśle współpracował z państwem Romaszewskimi i nie tylko. Już w stanie wojennym, ale i później, ściągał z całej Europy sprzęt medyczny i wyposażał wszystkie placówki zdrowia. Siedział też kilkanaście lat w więzieniu, był ścigany listami gończymi, strzelali do niego z broni palnej, a dzisiaj wymaga opieki, bo nie dbał o siebie, tylko o innych. Ma 77 lat, a działał od dwudziestego drugiego roku życia. I on ma dzisiaj emeryturę z ZUS z dodatkiem w wysokości 816 zł. Podpisał pismo skierowane do urzędu gminy Siedlce i do domu opieki w Siedlcach, ale z nieoficjalnych źródeł wiemy, że wójt z PSL odmawia mu pomocy, bo nie ma pieniędzy. Jak możemy temu człowiekowi pomóc za 400 zł dodatku? Przecież to jest niesłychane.

(*Głos z sali:* Wstyd!)

Jeżeli ta ustawa przejdzie w tym kształcie, to my wystąpimy indywidualnie do tych wszystkich, którzy za nią zagłosują, żeby sfinansowali jego pobyt w tym domu. Dziękuję.

(*Senator Stanisław Kogut:* Ja go wezmę do...)

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Proszę państwa, ale bardzo proszę o krótkie wystąpienia. Jeżeli wszyscy państwo będziecie się zgłaszali, to po prostu będziemy musieli to wszystko odroczyć. Jest jeszcze posiedzenie plenarne Senatu, na które również można przygotować jakieś wnioski. Można też będzie zabrać głos poprzez senatorów.

Bardzo proszę.

Prezes Zarządu Stowarzyszenia Osób Internowanych i Represjonowanych w Stanie Wojennym Regionu Radomskiego Andrzej Sobieraj:

Andrzej Sobieraj, przewodniczący rady konsultacyjnej województwa mazowieckiego, a jednocześnie prezes Stowarzyszenia Osób Internowanych i Represjonowanych w Stanie Wojennym Regionu Radomskiego.

Szanowni Panowie! Panie Przewodniczący!

Siedzący tutaj Janek Rulewski, mój były kolega z lat osiemdziesiątych, doskonale wie, co robiły ZOMO i SB. Odczułeś to na własnej skórze. Pamiętasz przecież akcję, dzięki której postawiłem w stan gotowości strajkowej cały region radomski. Dzisiaj ludzie, którzy dopuszczali się różnych czynów, żyją ponad stan. Wy im dajecie uprawnienia, płacicie wysokie emerytury, a teraz prowadzicie dyskusję dotyczącą jakiegoś zgniłego kryterium dochodowego w przypadku bohaterów, dzięki którym tu w ogóle jesteście.

(*Głos z sali:* Brawo!)

(*Oklaski*)

Ludzie, tak nie można! Jakakolwiek dyskusja tego typu nie powinna mieć miejsca.

Kolejna kwestia to sprawa, która nas jako działaczy opozycji antykomunistycznej wręcz bulwersuje. Równoległe z naszymi działaniami podjęto inną inicjatywę i zarejestrowano stowarzyszenie weteranów wojennych. No, właściwie nie wojennych, tylko tych stacjonujących poza granicami Polski. Ta ustawa, która ich objęła... A przecież do roku 1989 to byli komuniści, którzy musieli być partyjni, którzy byli wysoko wynagradzani itp. I wtedy nie braliście pod uwagę żadnych kryteriów. Jest ustawa, która ich gloryfikuje, a my nie możemy zdobyć nawet tego, co mają oni. Zastanówcie się, bardzo was proszę. Panowie, nadszedł już czas, żebyście podjęli, przynajmniej raz, honorową decyzję w sprawie tych, którym się to należy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Dziękuję bardzo.

Pan senator przewodniczący Michał Seweryński. Bardzo proszę.

Senator Michał Seweryński:

Panie Przewodniczący, zgłaszam wniosek, żebyśmy zakończyli debatę, bo sprawa jest oczywista. To już jest trzecie posiedzenie w tej sprawie, a te głosy, które słyszymy, zwłaszcza głosy osób poszkodowanych, represjonowanych, są dostatecznie jasne i przekonujące. Przystąpmy nareszcie do głosowania nad ostatecznym tekstem ustawy.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Dziękuję bardzo.

Poproszę jeszcze pana przewodniczącego Rulewskiego o odpowiedź na pytania, które zostały zadane wcześniej.

Senator Jan Rulewski:

Proszę państwa, ta ustawa – za sprawą poprawek zgłoszonych zarówno przez ministra, jak i przez państwa senatorów ze wszystkich ugrupowań – otwiera szereg okien, które do tej pory były zamknięte. Chodzi m.in. o te drastyczne sytuacje, o których mówił pan Borowski. Ustanowienie emerytury na wniosek... Pytanie jest tylko takie, czy na wniosek samego zainteresowanego, czy ministra. Myślę, że wniosek ministra miałby większe szanse powodzenia, ale z kolei zawęziłby zakres... O tym powiem za chwilę, kiedy będziemy głosować. Ta ustawa wprowadza coś, czego nie chcę porównywać. Nie da się porównywać kombatantów z frontu, więźniów obozów koncentracyjnych, ludzi z tajnych komitetów i uczestników demonstracji, którzy zresztą też w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, ginęli. Było kilka takich przypadków, ale nie da się tego porównywać. Uważam, że te porównania są nieuprawnione i niesprawiedliwe, gdyż chyba tylko Pan Bóg mógłby rozstrzygnąć, kto się bardziej poświęcał i na ile był do tego przymuszony, a na ile robił to z własnej woli.

Przechodzę do odpowiedzi, bo pan marszałek mnie tutaj upomina. Pytanie pana senatora Mroza dotyczyło bardzo istotnej kwestii. Rzeczywiście, w zakresie tej nadzwyczaj-

nej emerytury dla osób, które nie miały do tej pory żadnego świadczenia emerytalnego, występuje pewne zróżnicowanie. W ustawie kombatantkiej jest zapisane, że każdy kombatant może wystąpić o takie świadczenie, a urząd do spraw kombatantów, jak rozumiem, to opiniuje. Z kolei w tym przypadku decyduje tylko minister. Myślę, że obecny minister i następni ministrowie będą skłonni o to występować, ale zwracam uwagę na fakty, a fakty są takie, że premierzy, kontrolowani przez NIK, na ogół rzadko korzystali z tego narzędzia. I dotyczy to wszystkich premierów. Mam tutaj statystyki: to było od 7 wystąpień rocznie do... W przypadku pana prezydenta Kaczyńskiego też działo się to tylko 47 razy. A więc jeśli chodzi o poprawkę, która stanowi, że każdy może o to wystąpić, a minister może taki wniosek wesprzeć, to uważam, że jest to formuła bardziej sprawiedliwa i, powiedzmy, demokratyczna.

Pan senator Mróz pytał też o ten dodatek drożyzniowy. Otóż rzeczywiście ma pan rację. Wnikliwie pan zauważył, że w tej ustawie tego nie ma, a nie ma dlatego, że nie może być, bo nie ma jeszcze ustawy budżetowej, która wprowadzi ten dodatek. Dodatek drożyzniowy jest wprowadzany ustawą budżetową i, jak rozumiem, wszyscy tu obecni przysięgamy, że pracując nad budżetem, dopiszemy do tego również tych świadczeniobiorców, o których mowa w tej ustawie.

I teraz głos autorski, bo jest między nami różnica zdań. Proszę państwa, chodzi o poprawkę dotyczącą badania dochodów. Po pierwsze, ten zapis moim zdaniem nie ma żadnej mocy prawnej. Ani żaden zespół, ani rada konsultacyjna, ani członkowie tej rady nie mają żadnych uprawnień ani narzędzi, żeby kogoś kontrolować czy badać, tak jak jest tutaj napisane. Po drugie, przeczytajmy, co mielibyśmy badać. Otóż nie tylko dochody, ale i majątek i sytuację rodzinną. Nie chcę tu już żartować, do jakich wniosków mogłaby dojść osoba badająca pewne sytuacje rodzinne, ale... No, już się zagalopowałem. W tej dotychczasowej ustawie i w ustawie o pomocy społecznej nie ma dzisiaj mowy o obowiązku badania każdej osoby. Składa się tylko oświadczenie. Ja rozumiem to tak, że te osoby będą składać oświadczenia, a w przypadkach wątpliwych czy, ewentualnie, na wniosek innych obywateli lub instytucji minister podda je badaniu. No bo przecież żeby zbadać czyjś dochód... Tak naprawdę to tylko ta najstraszniejsza instytucja, czyli fiskus, wie, jakie my mamy dochody, a nie sądzę, żeby ujawnił on te dane któremuś z zespołów. Tak więc jestem przeciwny tej formule i proponuję zostać przy oświadczeniach, składanych oczywiście pod odpowiedzialnością wykroczeniową czy nawet karną.

Następna sprawa dotyczy rad. Mam prośbę: nie róbmy zamieszania. Te rady powołano, o ile mi wiadomo, dzięki bardzo dużym wysiłkom organizacji pozarządowych. Mój obecny kolega, dla którego ja jestem byłym kolegą, jest członkiem takiej rady, mimo że marszałkiem jest tam chyba ktoś z innej opcji politycznej. Prawda? I jeszcze jeden przykład: profesor Polak, też z innej opcji politycznej, jest przewodniczącym rady w województwie, na którego czele stoi marszałek z PO. Ja uważam, że ta robota została dobrze wykonana. Te rady podjęły działania... Uwaga! Stosowanie tej obecnej ustawy, ustawy w obecnym brzmieniu, zostało opóźnione w wyniku braku

tych rad. Jeśli teraz to przedłużymy, powołamy nowych członków... Nie mówię już o swarach, jakie znów mogą wynikać z tego, że kogoś powołają lub nie powołają. To by oznaczało, proszę państwa, dalsze opóźnienie w stosowaniu tej ustawy. Proponuję pozostawić to rozwiązanie chociaż na czas tej kadencji.

Panie Marszałku, Wysokie Komisje, uważam, że kompromis może się pojawić również w sprawie tej nieszczęsnej daty. W preambule jest mowa o 1989 r. No, przyjęliśmy, że jest to rok zwycięstwa narodu, a przede wszystkim tych wszystkich ludzi, którzy doprowadzili do tamtych wyborów.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Prawda?

Pan minister już tutaj... Może uwzględnijmy te wszystkie represje, które miały miejsce po 4 czerwca, ale wynikały z działań sprzed 4 czerwca. Tak będzie dobrze?

(Głos z sali: Tak.)

Dziękuję bardzo. Myślę, że za długo nie gadałem.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Dziękuję bardzo.

A więc korekta jest taka, że uwzględniamy represje po 4 czerwca, które wynikły z działań sprzed 4 czerwca. Chodzi o tę cezurę, o której dyskutowaliśmy.

Pozwolę sobie jeszcze tylko...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Już przystępujemy do głosowania, Panie Ministrze, ale jeszcze à propos tego, co pan powiedział, uważam, że senatorowie powinni mieć jasność co do tej pana poprawki, która mówi o tym, że na wniosek szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych i za zgodą osoby uprawnionej ma być prowadzone badanie środowiskowe w celu ustalenia sytuacji dochodowej, majątkowej i rodzinnej osoby uprawnionej. Wie pan, osobiście nie czuję tej poprawki. Wydaje mi się, że oświadczenie by wystarczyło. Czy może się pan na to zgodzić?

Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk:

Jak najbardziej, panowie senatorowie mnie przekonał. Chcieliśmy wprowadzić tutaj taką możliwość, by na wniosek szefa i za zgodą... Powiem tak: nie upieramy się przy tej poprawce, jeżeli budzi ona takie wątpliwości i kontrowersje.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Dobrze. Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do głosowania.

Panie Mecenasiu, proszę o pokierowanie naszymi pracami zgodnie z gradacją tych poprawek. Rozumiem, że już pan to wszystko ogarnął.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Dziękuję bardzo.

Nie budzi wątpliwości, że poprawki...

(Przewodniczący Stanisław Gogacz: Proszę głośniej.)

Nie budzi wątpliwości, że pan senator Rulewski złożył swoje poprawki, jak również przejął część poprawek zaproponowanych przez pana ministra – rozumiem, że tych, które nie wykluczają się z poprawkami pana senatora.

(Senator Jan Rulewski: Tak jest.)

Chodzi o to, żebyśmy mieli jasność, kto złożył jakie poprawki. Pan senator Żaryn, jak rozumiem, również poparł wszystkie poprawki, pomimo zgłaszanych wątpliwości. Jeśli będziemy mieli czysto w protokole, to będzie wiadomo, kto przejął które poprawki.

I chciałbym zapytać, czy pan senator Cichoń również zgłosił poprawkę, czy nie.

(Senator Zbigniew Cichoń: Zgłosiłem, oczywiście.)

A więc jest to poprawka konkurencyjna w stosunku do tej zaproponowanej przez pana ministra, co w swoim czasie pozwolę sobie zasygnalizować.

Jeżeli pan przewodniczący...

(Przewodniczący Stanisław Gogacz: Prosimy o pierwszą poprawkę z pakietu, który przedstawił pan minister Kasprzyk.)

Okej, jeżeli chodzi o poprawkę nr 1, w której tytuł ustawy otrzymuje nowe brzmienie, to proponuję rozstrzygnąć to na końcu. Po przyjęciu szczegółowych poprawek dotyczących ulgowych przejazdów środkami transportu i świadczeń opieki zdrowotnej tytuł ustawy automatycznie ulegnie zmianie. Uwzględnimy to jako konsekwencję tamtych poprawek.

Przejdźmy do poprawki oznaczonej jako poprawka nr 2 lit. a. To jest chyba najbardziej skomplikowana poprawka, później będzie już raczej prościej. Ta propozycja zawiera tak naprawdę 3 modyfikacje. Po pierwsze, wykreśla rozwiązanie przyznające prawo do świadczenia pieniężnego i pomocy pieniężnej wdowom i wdowcom. Po drugie, ma charakter techniczno-legislacyjny – mam na myśli lit. b tiret pierwsze. Wdów i wdowców dotyczą lit. a i lit. b tiret drugie. Z kolei lit. b tiret trzecie to kolejna zmiana merytoryczna. Stanowi ona, że świadczenie pieniężne przyznaje się bezterminowo osobie, która osiągnęła wiek emerytalny, i w tym zakresie wyklucza poprawkę pana senatora Rulewskiego, która mówi, że bezterminowe świadczenie pieniężne powinno być przyznawane osobie uprawnionej w sytuacji, gdy osiągnęła ona wiek emerytalny lub nabyła prawo do renty. Tak to rozumiem, zgodnie z tym, co pan senator tutaj zapisał. Są to poprawki nawzajem się wykluczające, w związku z tym sugerowałbym najpierw rozstrzygnąć kwestię wdów i wdowców, później tę kwestię legislacyjną, a na samym końcu kwestię związaną z bezterminowym świadczeniem.

(Przewodniczący Stanisław Gogacz: Tak, zajmijmy się najpierw tą częścią dotyczącą wdów i wdowców. Proszę jeszcze powtórzyć, o co chodzi w tej części.)

W art. 1 skreśla się zmianę pierwszą i lit. c w zmianie drugiej. Jeżeli państwo przyjmą tę propozycję poprawki, to konsekwentnie zmianie powinny ulec wszystkie pozostałe

poprawki, które mówią o działaczach opozycji antykomunistycznej lub osobach represjonowanych o potwierdzonym statusie. Po prostu będą to osoby uprawnione. We wszystkich tych propozycjach poprawek należałoby zapisać sformułowanie „osoba uprawniona”.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Panie Ministrze, czy pan jest za?

(Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk: Jak najbardziej, Panie Przewodniczący.)

Kto jest za przyjęciem tej części poprawki? (15)

Kto jest przeciw? (3)

Kto się wstrzymał? (2)

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę o drugą część tej poprawki.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

To tylko poprawka technicznolegislacyjna. W lit. b tiret drugie jest mowa o tym, że skreśla się lit. c.

(Przewodniczący Stanisław Gogacz: Kto jest za?)

Nie, nie, przepraszam, chodzi o tiret pierwsze. W lit. a na końcu wprowadzenia do wyliczenia dodaje się wyraz „jeżeli”.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Kto jest za? (20)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Bardzo proszę, Panie Mecenasie, o następną poprawkę.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Poprawka pana senatora Rulewskiego zakłada, że osobie uprawnionej, która osiągnęła wiek emerytalny... Panie Senatorze, czy może tu być takie sformułowanie?

(Senator Jan Rulewski: Tak, tak.)

...Lub nabyła prawo do stałej renty, świadczenie pieniężne przyznaje się bezterminowo, a osobie uprawnionej, która nabyła prawo do renty okresowej, na czas pobierania przyznanego świadczenia. Z kolei poprawka przejęta przez panów senatorów, a zaproponowana przez pana ministra mówi, że osobie uprawnionej, która osiągnęła wiek emerytalny, świadczenie pieniężne przyznaje się bezterminowo. Podkreślam: tylko osobie uprawnionej, która osiągnęła wiek emerytalny.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Panie Ministrze, pan przewodniczący Rulewski ma krótkie pytanie.

Senator Jan Rulewski:

Czy chce pan pominąć rencistów, czy nie uwzględnił ich pan przez pomyłkę?

Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk:

Bardzo dobre pytanie, Panie Senatorze. Myślę, że chyba trzeba by było to połączyć. „Osobie uprawnionej, która – to jest to, co myśmy zaproponowali – osiągnęła wiek emerytalny, świadczenie pieniężne przyznaje się bezterminowo”. A te fragmenty dotyczące renty można by przejąć z zapisu proponowanego przez pana senatora. Słuszna uwaga.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Rozumiem, że pan minister jest za.

Bardzo proszę, głosujemy w takim razie.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Rozumiem, że w tej chwili zgłoszone są dwie konkurencyjne propozycje poprawek. Poprawka pana senatora Rulewskiego i...

(Senator Jan Rulewski: Nie, nie.)

Ale formalnie jest też poprawka zgłoszona przez pozostałych panów senatorów, a zaproponowana wcześniej przez pana ministra. Niemniej jednak w tym momencie pan minister wyraża poparcie dla propozycji poprawki pana senatora Rulewskiego.

(Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk: Tak jest.)

I ta poprawka pana senatora Rulewskiego jest dalej idąca.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Głosujemy nad poprawką pana senatora Rulewskiego.

Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk:

Tylko że w poprawce pana senatora Rulewskiego jest określenie „osobie uprawnionej, która nabyła prawo do emerytury”.

(Senator Jan Rulewski: ...Też ustępuję.)

No, jak tak, to zgoda. A więc chodzi o osobę, która osiągnęła wiek emerytalny, tak jak było w mojej poprawce.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

To może przeczytam tę propozycję poprawki...

(Głos z sali: No właśnie.)

Zgodnie z intencją pana senatora...

(Senator Jan Rulewski: Tak jest.)

...brzmi ona tak: „Osobie uprawnionej, która osiągnęła wiek emerytalny lub nabyła prawo do stałej renty, świadczenie pieniężne przyznaje się bezterminowo, a osobie uprawnionej, która nabyła prawo do renty okresowej, na czas pobierania przyznanego świadczenia”.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Dziękuję bardzo.

Rozumiem, że pan minister popiera taką poprawkę.

(Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk: Tak, tak.)

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (20)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Bardzo proszę, Panie Mecenasie, o następną poprawkę.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Następna propozycja poprawki dotyczy daty 31 lipca 1990 r. Tutaj, w tych materiałach, jest trochę szersza propozycja, ale rozumiem, że zgodnie z tym, co mówił pan minister, zmieniamy tę czerwcową datę, datę 4 czerwca 1989 r., na 31 lipca 1990 r. w art. 3 ustawy o działaczach opozycji, czyli we wprowadzeniu do wyliczenia, i w art. 4 pkt 1 – tylko w tych dwóch miejscach.

(Głosy z sali: Nie, nie.)

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Panie Ministrze, pan złożył autopoprawkę. Tak?

Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk:

Zachowujemy zasadę, że działaczem opozycji antykomunistycznej jest osoba, która działała w okresie od 1 stycznia 1956 r. do 4 czerwca 1989 r. To tyle, jeżeli chodzi o działaczy. Jeżeli chodzi o osoby represjonowane, to uwzględniamy okres 1 stycznia 1956 r. – 31 lipca 1990 r., przy czym prosiłbym – bo w tych przekazanych państwu materiałach też jest niedopatrzanie, które należy poprawić – o dopisanie, że chodzi o osoby, które przebywały w więzieniu na mocy wyroku wydanego w latach 1956–1989.

(Senator Jan Rulewski: Tak jest.)

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

A więc jest zgoda na taką autopoprawkę.

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz: Panie Ministrze, w art. 4 też zaproponował pan zmianę.)

(Głosy z sali: Tak, tak.)

Dobrze. Skoro jest zgoda na taką autopoprawkę, to głosujemy.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (19)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Bardzo proszę, następną poprawka.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Następna z tej grupy poprawek oznaczona jest jako poprawka nr 2 lit. f. I to jest ta poprawka, która dotyczy pomocy pieniężnej, czyli możliwości przyznania okresowej pomocy finansowej, i innych zmian porządkujących tę ustawę. Ta propozycja w naszej opinii wymaga jeszcze doprecyzowania. Jesteśmy cały czas w kontakcie roboczym z panem ministrem i do czasu posiedzenia plenarnego spróbujemy zaproponować panom senatorom jakieś poprawki dotyczące części przyjętych dzisiaj rozwiązań, także w tym właśnie zakresie.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Dobrze.

Następna poprawka.

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz: To jest ta lit. f, ale rozumiem, że...)

Musimy to przegłosować.

Bardzo proszę, kto jest za przyjęciem tej właśnie poprawki, która ma być jeszcze dopracowana? (19)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Proszę o następną poprawkę.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

To jest poprawka oznaczona jako poprawka nr 2 lit. g. Propozycja ta pociąga za sobą konsekwencję w postaci zmiany tytułu ustawy, podobnie jak poprawką nr 6 odnoszącą się do ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów. A więc to jest taka grupa poprawek, które dotyczą ulgowych przejazdów środkami transportu w komunikacji krajowej. Jest to poprawka konkurencyjna w stosunku do poprawki pana senatora Cichonia, który chciałby dodać, jak rozumiem, nowy ust. 1 do art. 11a w brzmieniu odpowiadającym ust. 1 z art. 20 ustawy o kombatantach, z tymże w miejsce wyrazu „kombatanci” byłyby „osoby uprawnione”. Tak?

(Głosy z sali: Tak, tak.)

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Panie Ministrze, pan oczywiście popiera tę poprawkę, którą pan złożył. Tak?

(Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk: Tak, bo ona jest zapożyczona wprost z ustawy kombatanckiej.)

Pan senator, jak rozumiem, popiera swoją poprawkę.

Przystępujemy do głosowania.

(Senator Jan Rulewski: ...Dalej idąca.)

Najdalej idąca jest poprawka pana ministra.

(*Głosy z sali*: Nie, nie.)

(*Senator Jan Rulewski*: Nie.)

Aha, to poprawka pana senatora Cichonia jest najdalej idąca. A więc jako pierwszą przegłosujemy tę, która nie ma poparcia ministra Kasprzyka.

Bardzo proszę, kto jest za przyjęciem poprawki pana senatora Cichonia? (4)

(*Senator Jan Rulewski*: Bo my w samorządach...)

Kto jest przeciw? (6)

Kto się wstrzymał? (9)

A więc ta poprawka nie przeszła.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką zgłoszoną przez pana ministra Kasprzyka, która dotyczy tej samej problematyki, tego samego zakresu spraw.

Kto jest za przyjęciem poprawki, która została zgłoszona przez pana ministra, a przejęta przez senatorów? (20)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Bardzo proszę o następną poprawkę.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Propozycja oznaczona jako poprawka nr 2 lit. h zakłada, że okresy represji w postaci pozbawienia wolności, w tym internowania, uwzględnia się w wymiarze podwójnym przy ustalaniu prawa do emerytury i renty.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Czy pan minister popiera tę poprawkę?

(*Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk*: Jak najbardziej.)

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (20)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Proszę państwa, teraz następną poprawka.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Poprawka nr 2 lit. i mówi, że szef urzędu może zwrócić się z wnioskiem o przyznanie specjalnej renty do prezesa Rady Ministrów.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Pan minister to popiera, myśmy też to zaakceptowali.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki?

(*Głos z sali*: 20, jednogłośnie za.)

Kto jest przeciw? Nikt.

Kto się wstrzymał...)

(*Senator Jan Rulewski*: Ja się wstrzymałem.)

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

(*Senator Jan Rulewski*: Długopis trzymałem.)

(*Wesołość na sali*)

Następną poprawka to poprawka nr 2 lit. j. Tak?

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Tak, tak, lit. j. Chodzi o to, że samorząd terytorialny nie tyle może udzielać, ile udziela pomocy osobom uprawnionym w zakresie udogodnień komunikacyjnych itd.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

To jest oczywista poprawka.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (20)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Bardzo proszę, następna jest lit. k. Tak?

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Tak. Chodzi tutaj o ogólnopolską radę do spraw działaczy opozycji oraz osób represjonowanych...

(*Głos z sali*: ...przy szefie urzędu.)

...działającą przy szefie Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. Jeżeli można, to zaproponowalibyśmy tutaj od razu drobną korektę. Nie zapisujemy, że tworzy się radę do spraw działaczy, tylko że przy szefie urzędu działa rada do sprawy działaczy opozycji, i dodajmy odrębny przepis w przepisach dostosowujących, który będzie brzmiał tak, że tworzy się radę. To są wymogi nowych zasad techniki prawodawczej.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Tak, to jest oczywista sugestia. Myślę, że powinniśmy ją przyjąć.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (19)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Przystępujemy do rozpatrzenia kolejnej poprawki, poprawki nr 2 lit. l.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Tym razem jest to propozycja poprawki, która dotyczy wojewódzkich rad konsultacyjnych. Poza drobną sprawą, jaką jest zmiana nazwy tych rad – jest to trochę dłuższa nazwa – przede wszystkim sytuuje ona te rady przy wojewodzie, a nie przy zarządzie województwa, i zakłada, że w skład takiej rady wchodzi osoby o potwierdzonym statusie działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych, czyli – tak jak już mówiłem na wstępie – po prostu osoby uprawnione. I jest to propozycja poprawki konkurencyjna w stosunku do poprawki pana senatora Rulewskiego.

Panie Senatorze, czy pana propozycja dotyczy tylko składu rady, czy również jej usytuowania?

(*Senator Jan Rulewski*: Podtrzymuję to, co jest obecnie w ustawie.)

A więc poprawka pana senatora Rulewskiego podtrzymuje dotychczasowe usytuowanie rady przy zarządach województw...

(*Senator Piotr Zientarski*: Tak jest.)

...oraz stanowi, że w skład rady mogą być powołane jedynie osoby odznaczone Krzyżem Wolności i Solidarności.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Panie Ministrze, czy pan podtrzymuje swoją poprawkę?

(*Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk*: Jak najbardziej.)

(*Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz*: Jeszcze tylko jedno słowo.)

Która poprawka jest dalej idąca?

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Dalej idąca jest w tym momencie poprawka proponowana przez pana ministra, ale zarówno jedna, jak i druga propozycja będą wymagały stosownych przepisów przejściowych. Proponuję, żeby te przepisy przejściowe rozstrzygnąć później z uwagi na to, że one również wzajemnie się wykluczają.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Dobrze.

Przystępujemy do głosowania

Dalej idąca jest poprawka pana ministra Kasprzyka dotycząca członków...

(*Głos z sali*: Czyja?)

(*Głosy z sali*: Pana ministra.)

Pana ministra.

(*Senator Jan Rulewski*: Ta dotycząca wojewody.)

Kto jest za? (15)

Kto jest przeciw? (5)

Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, przystępujemy do głosowania nad kolejną poprawką. Ta poprawka była już dokładnie omawiana. Chodzi tu o badanie środowiskowe w celu ustalenia sytuacji dochodowej, majątkowej i rodzinnej. Myślę, że wszyscy mamy dobry ogłód tej sprawy.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (0)

Kto jest przeciw? (19)

Kto się wstrzymał? (1)

Przystępujemy do rozpatrzenia kolejnej poprawki. To jest chyba poprawka...

(*Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz*: To jest poprawka nr 3.)

Bardzo proszę, Panie Mecenasie.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

To jest poprawka, która koryguje przejściowe rozwiązania projektu w zakresie zmiany wydanych już decyzji.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (20)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Przystępujemy do rozpatrzenia kolejnej poprawki. Chodzi o wojewódzkie rady konsultacyjne. Tak?

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Tak, tym razem są to 2 konkurencyjne poprawki. Ta, która wynika z propozycji pana ministra, zakłada zniesienie z dniem wejścia w życie ustawy wojewódzkich rad konsultacyjnych i powołanie nowych w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, czyli powoduje przerwę w ich działaniu wynoszącą 3 miesiące. Propozycja poprawki pana senatora Rulewskiego zakłada, że powołane już rady działają nadal.

Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk:

Przepraszam, ale gdybyśmy to uzupełnili wzmianką, że nowe rady mają zostać powołane w terminie do 3 miesięcy, być może spowodowałoby to taką sytuację, iż powstałyby one, w oparciu o ten sam zasób kadrowy, nawet nazajutrz. Określenie „do 3 miesięcy” jest dość pojemne.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Rozumiem, że to jest pana propozycja, że pan minister chce ją zgłosić w takim kształcie: „w terminie do 3 miesięcy”.

(*Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk*: Tak, „w terminie do 3 miesięcy”.)

I rozumiem, że w takim kształcie została ona przejęta przez państwa senatorów. Tak?

(*Głos z sali*: Tak, została przejęta.)

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (15)

Kto jest przeciw? (3)

Kto się wstrzymał? (1)

Następna poprawka, Panie Mecenasie, dotyczy art. 4, czyli świadczeń...

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Tak, to jest zmiana w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej związana z prawem do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej. Oczywiście jej konsekwencją będzie zmiana tytułu ustawy.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (15)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (5)

Następna poprawka, Panie Mecenasie.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Poprawka nr 6 została przegłosowana łącznie z poprawką dotyczącą ulgowych przejazdów. To była ta konsekwencja, o której mówiłem przed głosowaniem w sprawie rozwiązania merytorycznego.

Ostatnia poprawka, która wynika z propozycji pana ministra, chyba nie została omówiona, ale jak rozumiem, ona również została przejęta, bo znajduje się w tych materiałach. „Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpi ogłoszenie ustawy”. Proponuję Tylko sformułowanie „po miesiącu ogłoszenia”. To taka korekta legislacyjna.

(Przewodniczący Stanisław Gogacz: Dobrze.)

„Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia”.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

To tylko mała korekta, więc oczywiście przejmujemy tę poprawkę.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (20)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Są jeszcze jakieś poprawki?

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz: Została jeszcze grupa poprawek pana senatora Rulewskiego, które nie zostały wykluczone przez przyjęte już poprawki.)

Bardzo proszę.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

W przekazanych państwu materiałach są to poprawki oznaczone – mam na myśli te, które jeszcze powinny zostać poddane pod głosowanie – jako poprawki nr 1, 2, 5, 6 i 7. I to wszystko.

(Przewodniczący Stanisław Gogacz: Nie możemy głosować blokiem?)

(Senator Jan Rulewski: Nie.)

Poprawki nr 3 i 4 zostały już przegłosowane, a poprawki nr 8 i 9 zostały wykluczone przez wcześniej przyjęte poprawki.

(Przewodniczący Stanisław Gogacz: Proszę zacząć od tej pierwszej.)

Poprawka nr 1 doprecyzowuje definicję osoby represjonowanej i wskazuje wprost, że represje mogły przybrać postać działań niejawnych.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (11)

Panie Ministrze, jaki pan ma do tego stosunek?

(Senator Jan Rulewski: Jest za.)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (4)

(Głosy z sali: Przeszła, przeszła.)

Poprawka nr 2.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Poprawka nr 2 wprowadza mechanizm waloryzacji już przyznanych świadczeń. No, ustawa już taki mechanizm waloryzacji zawiera, tylko że...

(Przewodniczący Stanisław Gogacz: Panie Ministrze, jaki ma pan do tego stosunek?)

Ten mechanizm z całą pewnością działa w momencie przyznania świadczenia, bo wtedy świadczenie przyznaje się w wysokości zmienionej, niemniej jednak powstały wątpliwości, czy takiej waloryzacji dokonuje się także bez zmiany decyzji. Innymi słowy, nie wiadomo, czy jeżeli w decyzji wskazana jest określona kwota, nawet po waloryzacji, to w terminie kolejnej waloryzacji taka zmiana nastąpi z urzędu, czy też nie. Ta poprawka, jak rozumiem, jest wynikiem wątpliwości zgłaszanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Panie Ministrze, bardzo proszę.

Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk:

Wydaje nam się, że to jest zbędny zapis.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (5)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (15)

(Senator Jan Rulewski: To ZUS chciał takiej poprawki, żeby wiedzieć, od kiedy waloryzować.)

Poprawka nr 3, bardzo proszę.

(Senator Jan Rulewski: Nie, ta trzecia jest już przegłosowana.)

No tak.

Poprawka nr 4.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Poprawki nr 3 i 4 zostały już przyjęte wcześniej. Poprawka nr 5 dotyczy dodatkowego urlopu wypoczynkowego.

(Senator Jan Rulewski: W wymiarze 10 dni.)

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Jaka jest ocena pana ministra?

(*Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk*: Myślę, że to przedstawiciel Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej musiałby się wypowiedzieć. Nie miałem tego materiału wcześniej, więc też nie konsultowałem tego z panem ministrem.)

(*Senator Jan Rulewski*: To jest obecne uprawnienie kombatantów.)

Tak, tak.

Ministerstwo popiera tę poprawkę, czy nie?

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Marcin Zieleniecki:

Powiem tak: nie zastanawialiśmy się nad tym, bo dopiero teraz ta propozycja została zgłoszona. Na pewno musimy mieć świadomość, że urlop wypoczynkowy jest świadczeniem, które przysługuje osobom zatrudnionym w ramach stosunku pracy...

(*Senator Jan Rulewski*: To jest...)

...więc jest to rozwiązanie, którego koszty, że tak powiem, obciążą pracodawców. Trzeba to brać pod uwagę. Trudno jest mi tak na gorąco jednoznacznie ocenić tę propozycję.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Dobrze, dziękujemy bardzo.

W takim razie ewentualnie będziemy się nad tym zastanawiać na posiedzeniu plenarnym.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (4)

Kto jest przeciw? (9)

Kto się wstrzymał? (6)

(*Senator Jan Rulewski*: Wniosek mniejszości.)

Jest wniosek mniejszości. Z kim?

(*Senator Grażyna Sztark*: Tak, zgłaszamy wniosek mniejszości.)

(*Senator Jan Rulewski*: Rulewski, Sztark i Zientarski.)

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Słucham?

(*Głos z sali*: Tu nie ma...)

Nie ma?

Poprawka nr 6.

(*Głos z sali*: Czy wniosek mniejszości został zgłoszony?)

(*Głos z sali*: Nie, nie został zgłoszony.)

(*Głos z sali*: Aha, nie ma wniosku.)

(*Senator Jan Rulewski*: No, teraz się nie zgłasza.)

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Poprawka nr 6 dotyczy wypłacanej w drodze wyjątku emerytury lub renty, tym razem przyznawanej przez prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Panie Ministrze, jaka jest pana ocena?

(*Pełniący Obowiązki Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Kasprzyk*: Bardzo bym prosił o opinię ministra rodziny, pracy i polityki społecznej.)

Panie Ministrze?

Senator Jan Rulewski:

Tylko jedno uzupełnienie. Przepraszam, ale to zostało już odrzucone, poprawka dotycząca wniosku do ZUS została odrzucona. Prawda? Bo została przyjęta poprawka mówiąca o wniosku do premiera.

(*Głosy z sali*: Nie, nie.)

(*Głos z sali*: Jedno z drugim się nie wyklucza.)

(*Głos z sali*: To się nie wyklucza.)

(*Głos z sali*: Może tak być.)

Aha, dobrze. No ale w drodze wyjątku...

(*Przewodniczący Stanisław Gogacz*: Pozwólmy panu ministrowi się wypowiedzieć.)

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

(*Senator Jan Rulewski*: Aha, przepraszam. Jeśli tak, to...)

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Marcin Zieleniecki:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

My jesteśmy jednoznacznie za odrzuceniem tej poprawki, dlatego że ona odbiega od uprawnień prezesa ZUS, które są zapisane w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Dobrze. Dziękujemy bardzo, Panie Ministrze.

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (4)

Kto jest przeciw? (14)

Kto się wstrzymał? (1)

Następna poprawka, Panie Mecenasiu.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Jest to poprawka nr 7. Stanowi ona, że z dniem 1 stycznia 2017 r. nastąpi podwyższenie wysokości dodatku kombatanckiego. Intencją tej poprawki jest zrównanie świadczeń z tytułu dodatku kombatanckiego, ryczałtu energetycznego i dodatku kompensacyjnego dla kombatantów oraz świadczeń dla działaczy opozycji.

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Dziękuję.

Proszę pana ministra o krótką wypowiedź.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Marcin Zieleniecki:

Panie Przewodniczący, wypowiem się w duchu swojego wystąpienia na ostatnim posiedzeniu. Mówiliśmy o tym, że te świadczenia powinny być zrównane czy też skorelowane. Prawda? A jak czytam tę poprawkę, to widzę, że tak naprawdę ona zakłada obniżenie wysokości dodatku kombatanckiego.

(Senator Jan Rulewski: Nie, nie.)

W tej chwili wysokość tego dodatku to...

(Senator Jan Rulewski: ...140 zł.)

...208 zł 67 gr.

(Senator Jan Rulewski: No, to jest do wyjaśnienia.)

Ta kwota jest waloryzowana...

(Senator Jan Rulewski: No właśnie!)

...a pana propozycja nie uwzględnia waloryzacji.

Senator Jan Rulewski:

...Kwotę bazową, a kwotę waloryzowaną podaje szef urzędu do spraw kombatanatów. A więc to jest kwota, która ulega zwiększeniu, to jest ta kwota plus waloryzacje, i wtedy wychodzi...

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Marcin Zieleniecki: Ona już obecnie jest wyższa.)

...246 zł, już po waloryzacji.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

(Głos z sali: Czyli o 20 gr.)

Przewodniczący Stanisław Gogacz:

Proszę państwa, jeżeli potrzebna będzie dłuższa dyskusja, to na posiedzeniu plenarnym też będzie można o to zapytać.

(Senator Jan Rulewski: Tak jest.)

Kto jest za przyjęciem tej poprawki? (4)

Kto jest przeciw? (15)

Kto się wstrzymał? (1)

Następna poprawka, Panie Mecenasiu.

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz: To już wszystkie zgłoszone poprawki.)

(Senator Jan Rulewski: Wszystkie.)

Proszę państwa przystępujemy do przegłosowania ustawy z przyjętymi poprawkami.

Kto jest za przyjęciem ustawy wraz z przyjętymi poprawkami? (21)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Proszę państwa, musimy teraz wyznaczyć sprawozdawcę na posiedzenie Senatu i sprawozdawcę, który w dalszych pracach nad tym projektem będzie reprezentował cały Senat. Czy państwo zgłaszają pana senatora Rulewskiego, czy kogoś innego?

(Głosy z sali: Nie, nie.)

Dobrze. Czy pan się zgadza, Panie Senatorze, zaprezentować sprawozdanie i w Senacie, i w Sejmie?

(Senator Jan Rulewski: Z pomocą senatora Mamą-towa.)

Dziękuję bardzo wszystkim obecnym gościom, którzy zechcieli do nas przybyć, a także wszystkim senatorom.

Zamykam posiedzenie 4 połączonych komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 15 minut 02)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii